

noviny precheza

prosinec 2021 | číslo 6 | www.precheza.cz

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

blíží se konec roku 2021 a tak jako každý rok mi dovoluji krátké ohlédnutí. Zároveň bych rád využil této příležitosti k poděkování za vaše nasazení a odvedenou práci.

Foto: archiv PRECHEZA

Ještě na začátku roku jsme byli plni naivního očekávání, že se letos díky očkování zbavíme covidu-19 a vše se vrátí do normálních kolejí. Jenže skutečnost byla ještě horší, než si i ti největší skeptici dovedli jen představit. Nejen, že jsme se covidu nezbavili, ale navíc na nás tvrdě udeřila energetická krize. Nechci zde rozebírat příčiny a možné důsledky, ale jedno je jisté – nic už nebude tak jako bývalo. My se však nově vzniklé situaci musíme přizpůsobit.

Na počátku loňského roku nás trápilo, že do Evropy bylo dovezeno rekordní množství titanové běloby z Číny, což následně vyvolalo pokles cen. Letos však byla situace opačná. Díky vysokým cenám surovin a přepravním nákladům se čínským výrobcům nevyplácelo titanovou bělobu vyvážet. Hlad po našich výrobcích způsobil, že rok končíme s prázdnými sklady a vy-

prodanou výrobou. Velmi nám však chyběla nevyrobená produkce během podzimní zarážky. Teď nás čeká dohánění výpadků v prodeji, a to bude trvat minimálně celé první pololetí roku 2022.

Na tomto místě musím poděkovat všem, kteří se podíleli na úspěšném zvládnutí zarážky. Tentokrát to opravdu nebylo jednoduché. Kromě obvyklých starostí s organizací zarážkových prací přibyl i nedostatek veškerých materiálů a náhradních dílů. Nicméně vše dobře dopadlo a výroba se opět rozběhla bez vážnějších problémů.

Co nás tedy čeká v novém roce 2022? Budeme se potýkat s nedostatkem a vysokými cenami surovin i vysokou cenou energií. Osamocení, a tak tro-

chu naivní boj evropských struktur za zelenější planetu přinese do budoucna ještě řadu komplikací, na které se budeme muset intenzivně připravovat. Jako první se nás dotkne evropský zákaz používání titanové běloby v potravinách. Musíme doufat, že zbytek světa nepropadne této umělé vytvořené hysterii, a ještě chvíli bude náš food grade nakupovat.

Pandemie covidu na konci roku 2021 dosáhla nebývalých rozměrů, ale našťastí část našich kolegů již byla chráněna očkováním proti rizikovému průběhu nemoci. A i proto jsme se snažili podpořit ty z vás, kteří se pro očkování rozhodli. Považujeme to za projev odpovědnosti nejen za sebe samé, ale i za druhé. Komplikovaný průběh

nemoci, zejména u neočkovaných pacientů, opět ohrozil dostupnost zdravotní péče nás všech a důsledky budeme pocítovat ještě dlouho.

Dovoluji si vyjádřit přání, aby se tato situace již příští zimu neopakovala, a to díky očkování a bohužel i promořenosti odpíračů.

Výzvy roku 2021 se nám podařilo úspěšně překonat a díky dobrým hospodářským výsledkům jste se na konci roku mohli radovat z vyplacených odměn.

Věřme, že tomu bude tak i v roce příštím. K tomu vám přeji klidné prožití vánočních svátků i hodně štěstí a zdraví v novém roce a těším se na spolupráci s vámi i v roce příštím.

Ing. Ivo Hanáček, generální ředitel

Milé kolegyně a milí kolegové.

A je to! Napečeno, vygruntováno, dárky zabalené ve skříni a stromek na balkóně čeká na své antré do vašeho obýváku. Doufám jen, že svým úvodem nestresuji ty, co výše uvedené vánoční úkoly mají teprve v plánu. Buďte v klidu, já také nestíhám. Pro mě jsou Vánoce hlavně bramborový salát, teplé ponožky, deka se sobama a hodně pohádek. Když mi v den uzávěrky tohoto čísla začala přetékat emailová schránka příspěvky od kolegů, trochu mě to vyděsilo. Ty jo, to jako fakt? Tolik tam toho nedám! Ale kde je vůle, tam je cesta. A protože všechny příspěvky stojí za přečtení, držte výsledek nyní v ruce. Jedná se sice o vánoční číslo, ale novým tématem těchto novin je přece jen generální zarážka – ozdravná a omlazující kúra výrobních provozů. Tomu je věnována vnitřní dvojstrana. Najdete zde také pokračování známých rubrik, dozvíte se, co je Cuitlaxochitl, dostanete tip na pozitivní knihu o vývoji světa a čeká vás psychoterapie na téma zdraví. Jo, a pozor! Třetí strana je plná elektřiny! Věřím, že si každý z vás vybere. Na závěr ještě ode mě pro vás vánoční přání: Lidi, buďte zdraví! A tím nemyslím jen zdravé plíce, ale i zdravou mysl. Přeji vám, abyste mezi sebou nacházeli více respektu, ohleduplnosti a pochopení. Užijte si Vánoce!

Alena Okáčová

Happy New Year 2022

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
děkujeme za spolupráci v uplynulém roce
a přejeme příjemné prožití vánočních svátků,
do roku 2022 pevné zdraví,
hodně štěstí a pohody.

PRECHEZA

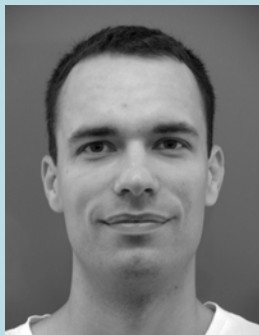
Anketa

Abychom podpořili předvánoční atmosféru, prozradí členové redakční rady, co nového chystají letos na Vánoce.

Tomáš Příkopa

Na Štědrý den vyrazíme s rodinou a pejsky do lesa na procházku. Do krmelců dáme zvěři nějaké pochoutky a nezapomeneme ani na ptactvo – pamlsky ozdobíme stromek.

David Smola

Letos se na Vánoce obzvláště těším, protože to budou první Vánoce naší dcery. Sice ještě nemá ani rok, ale nazdobený vánoční stromček se jí určitě bude líbit. Já si letos opět pochutnám na dobré štedrovečerní večeři a cukroví.

Dana Lehnertová

Vánoce jsou pro mě pocit blízkosti, pohody, rozzářených oček vnučat, moudrý úsměv babiček, sounáležitost celé rodiny. Na Štědrý den odcházíme dopoledne z domu, po cestě posbíráme postupně dcery a vnoučata, projdeme přes náměstí, poslechneme pár koled. U babičky si dáme polévku, na hřbitově všichni rozsvítíme svíčky a pomalu se zase blížíme každý do svého domova a čekáme, co nám letos Ježíšek nadělí.

Ludvík Prášil

Nic nového nechystám... Byl bych moc rád, kdyby se o Vánocích nic zvláštního nedělo a pro změnu běželo všechno tak jak chceme – prostě, aby byl chvilku „vánoční“ klid. To spolu s pevným zdravím a nezbytnou spoustou energie přeji úplně všem!

Kateřina Stojanová

Na letošní Vánoce se těším víc než kdykoliv předtím. Adventní kalendář, dopis Ježíškovi, pečení cukroví, kapr ve vaně, živý stromček, vánoční výzdoba,... to byly věci, které jsem před narozením svého prvního syna nikterak zvlášť neprožívala. A letos mu přibyl parták, se kterým tak rád sdílí svůj svět, a o Vánocích to bude zajisté mnohem intenzivnější. Abych řekla pravdu, mám dojem, že se na ty letošní Vánoce těším ještě víc, než ty děti. Těším se na ty společné chvíle, společné přípravy, krájení jablíček i pouštění svíček ve skořápkách, zpívání koled a nejvíce na ta rozzářená dětská očka plná neskrývaného údivu a úžasu. Všem Vám přeji ty nejkrásnější Vánoce prožité se svými blízkými.

Výrobní úsek

Probíhající postupná obnova vozového parku železničních cisteren pro přepravu kyseliny sírové

Precheza vlastní 12 ks železničních cisteren pro přepravu kyseliny sírové. Všechny pocházejí z roku 1983 od rumunského výrobce. Pět vozů bylo v posledních dvou letech z provozu vyřazeno z důvodu zeslabení stěn cisterny. Dalších pět vozů čeká vnitřní revize stěn cisterny a tlaková zkouška v roce 2022. Vzhledem ke stejné frekvenci využití a stejnému stáří všech vozů (nyní 38 let) se dá předpokládat vyřazení dalších vozů z provozu.

Po zhodnocení aktuálního stavu železničních cisteren bylo rozhodnuto zajistit do budoucna 10 provozuschopných cisternových vozů pro přepravu kyseliny sírové. Ať už za účelem expedice nebo pro nákup kyseliny. Zajištění obnovy vozového parku poběží v následujících dvou letech po dvou liniích. Tou první je nákup nových cisteren. Již v létě byl požádán potenciální dodavatel o cenovou nabídku. V časovém horizontu roků 2022 a 2023 plánujeme zakoupení celkem

pěti vozů. Druhou cestou je oprava zbylých stávajících vozů, u kterých jsou podvozky v dobrém technickém stavu a budou opraveny pouze tlakové cisterny. Oprava prvních dvou cisteren již běží. Realizátor akce, firma Prest Přerov vzešla z řádného výběrového řízení počátkem tohoto roku a musela splnit náročné požadavky, tj. mít veškerá oprávnění potřebná pro výrobu tlakových zařízení a pro opravy a svařování železničních kolejových vozidel. Opra-

va musí být prováděna v souladu s Řádem pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí (RID). Nyní, po uzavření aktuálního čísla novin, jsou cisterny opraveny a po úspěšné tlakové zkoušce. Zbývá aplikovat povrchovou úpravu a osadit na stávající podvozky. Firma Prest Přerov zajišťuje i veškerou legislativní část akce, jedná s Drážním úřadem ČR a inspekční organizací, tak aby cisternové vozy po opravě byly způsobilé provozu po železnici ve smyslu Zákona 266/1994

Foto: archiv PRECHEZA

Sb. o drahách v platném znění. Po vyhodnocení efektivity opravy dvou vozů ve vazbě na rostoucí ceny materiálu bude rozhodnuto, zda se stále

vyplatí uvedený postup. Pokud ano, budeme pokračovat opravou dalších cisternových vozů.

Marek Konečný

Převzetí ocenění od firmy Schneider Electric

Již několik let v Precheze využíváme nejen pro bilanční měření energií monitorovací aplikaci Power Monitoring Expert. Implementaci provedla firma Schneider Electric, která i následně pomáhá systém technicky udržovat v rámci upgrade. Nedílnou součástí je postupná implementace prvků kybernetické bezpečnosti.

Schneider Electric je globální společnost specializovaná na efektivní hospodaření s energiemi, která působí ve více než 100 zemích světa. Každý rok inovuje řadu produktů tak, aby byl náš život bezpečnější, stabilnější a komfortnější. Spojuje nejnovější technologie, software a služby

do efektivních řešení. Srdcem architektury u nás využívaného systému IoT je platforma EcoStruxure. Propojuje celý náš podnik, „od podlahy až po střešinu“. Ze snímačů sbírá důležitá data a odesílá je do aplikace Power Monitoring Expert. Analyzuje data a hledá užitečné infor-

mace (Data Mining). Máme tak možnost rozhodovat se na základě informací získaných v reálném čase a obchodní logiky. Platforma EcoStruxure je základní páteří technologie, na které stojí vznik a dodávka řešení společnosti Schneider Electric.

Precheza se stala prvním zákazníkem v ČR, který implementoval všechny vrstvy EcoStruxure Power. V Precheze jsou nainstalované jak koncové prvky, tak i systém na monitoring energií Power monitoring expert. V Precheze také několikrát proběhla proaktivní služba Power advisor, což je systém správy napájení poskytující optimalizovaný výkon a spolehlivost napájení. Posouvá diagnostiku měření od řešení problémů na zařízení až po úplnou

analýzu systému. Kombinuje odborné rady s pokročilými algoritmy – jejich aplikováním na data ze systému Power monitoring expert. Začátkem října byly Precheze předány plaketa a certifikáty z rukou prezidenta clusteru Middle and Eastern Europe pana Jaceka Lukaszewského, generálního ředitele Schneider Electric CZ Vladimíra Tichého a manažera pro klíčové zákazníky Zdeňka Rady.

David Blaták

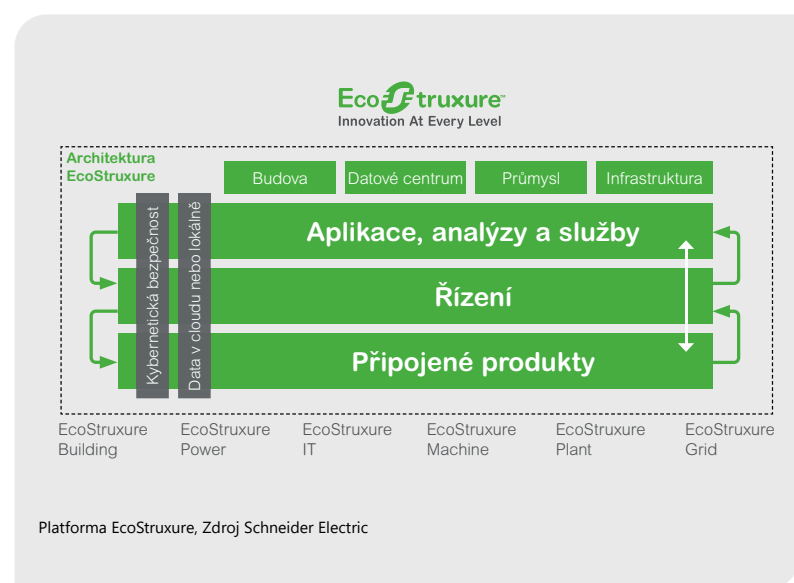

Foto: archiv PRECHEZA

Aktuality z ochrany životního prostředí, řízení kvality a bezpečnosti práce: říjen a listopad 2021

V průběhu měsíce listopadu bylo zorganizováno celkem 5 dvoudenních běhů školení vedoucích pracovníků v oblasti bezpečnosti práce, požární ochrany, hygieny práce, řízení kvality a environmentu.

Školení probíhalo v ubytovacím zařízení v areálu Na Trojáku. V průběhu každého běhu proběhla série přednášek vedených příslušnými interními nebo externími lektory. Cílem bylo přiblížit účastníkům – vedoucím pracovníkům Prechezy na všech úrovních řízení - základní požadavky v uvedených oblastech, aby pak mohly být využívány při každodenním řízení činnosti a mohly být následně předávány podřízeným pracovníkům v rámci školení na pracovištích. Přednášky byly doplněny nácvikem praktické

činnosti při požárním zásahu. Získané znalosti byly na závěr prověřeny písemnými testy.

8. listopadu 2021 byl proveden externí audit systému řízení výroby monohydrátu síranu železnatého MONOSAL podle mezinárodního standardu FAMI-QS.

Šlo o dozorový audit ze strany společnosti LRQA Česká republika. Audit se týkal plnění požadavků na výrobek s ohledem na jeho použití v krmných směsích. Audit potvrdil shodu prakti-

kovaného systému v Precheze s referenční normou.

V návaznosti na dokonání BREXIT se musí Precheza postupně přizpůsobit novým regulačním povinnostem při exportu chemických látek na britský trh. Vydělením Velké Británie z hospodářského prostoru Evropské unie vznikly všem subjektům, které dováží své výrobky – chemické látky - na tamní trh nové povinnosti, analogické s uváděním chemických látek na trhy EU. Exportéři dodávající své výrobky do

Velké Británie museli do 28. října 2021 oznámit dotčené látky britské agentuře pro životní prostředí, což byla nutná podmínka pro další pokračování v exportech. Do 28.10.2023 pak musí být dovážené látky v objemech nad 1000 tun registrovány, a to obdobným způsobem jako se to děje v EU, předložením obsáhlé sady informací o vlastnostech chemických látek. Precheza oznámila své látky ve stanoveném termínu a nyní pracuje na přípravě registračního podání.

Pavel Mikulík

Energetika

Dodávky elektřiny nejenom v PRECHEZA a.s. / 2. část

Faktury za elektřinu, změny dodavatele, o energetice v poslední době...

Protože jsem si v minulých dvou číslech udělal v rozsáhlých článcích poměrně slušnou přípravku, tímto článkem bych už jen rád „doklepl“ jakési souhrnné informace o tom, co všechno najdete na svých fakturách za energie (v tomto článku se budu systematicky věnovat elektřině – pokud by zároveň mělo být pojednáno i o plynu a teple, mohli bychom naše Noviny Precheza směle přejmenovat např. na „Malý energetik“, takže máme zase zaděláno na další pokračování...). A protože se v uplynulém měsíci staly na trhu s energiemi některé zvláštnosti, pokusím se o komentář k aktuálnímu dění.

Takže jak jsem už poměrně rozsáhle rozebíral v minulých článcích, distribuce elektřiny do vašeho odběrného místa má dvě části – jsou to dodávka komodity (silové elektřiny, energie jako takové) obchodníkem a služby s dodávkami souvisejícími, které primárně zajišťuje a účtuje distributor. Cena komodity je tržní, ceny distribučních služeb jsou regulované (zejména Cenovými rozhodnutími Energetického regulačního úřadu, která jsou vydávána ročně vždy k 30. 11. s cenami regulovaných položek pro následující kalendářní rok). Nutno ještě dodat, že pro domácnosti (ale funguje to i pro malé společnosti) jsou uzavírány tzv. „sdruženky“ = smlouvy o sdružených službách spojených s dodávkami elektřiny – tyto smlouvy s vámi, jakožto koncovými odběrateli, uzavírá obchodník s elektřinou, který je zároveň ve smluvním vztahu s místně příslušným distributorem – dodávku elektřiny do vašeho odběrného místa (OM) tak zajišťuje obchodník, který dodává silovou elektřinu a má s distributorem nasmlouvanou službu její dodávky do vašeho koncového OM. Fakturu za sdružené služby vám pak vystavuje obchodník, jsou na ní kromě ceny komodity uvedeny právě ceny veškerých regulovaných položek. Nutno dodat, že rozsah fakturace je poměrně striktně nastaven legislativou...

Nebudu se zabývat všemi obecnými povinnými údaji pro faktury, kde velká důležitost je věnována identifikaci odběrného místa (každé OM je jednoznačně identifikováno tzv. EANem (European Article Number), pak musí být uvedena adresa OM, identifikátory vlastníka OM), následují energetické údaje, jako jsou velikosti jističů, počet fází, zvolená distribuční sazba, údaje o stavech počítadel/spotřebách, údaje o předcházejících spotřebách/fakturacích, informace o energetickém mixu, atd., dále nastavené parametry fakturace a způsobu plateb, zálohových plateb, daňový přehled... Je toho opravdu mnoho, co na každé faktuře povinně být uvedeno musí. Ve velké většině pro domácnosti probíhá fakturace ročně, kdy se platí 11 zálohových faktur s cenou nastavenou na základě spotřeby z minulého fakturačního období (roku) a po ukončení celoroční se do fakturovává za celé období – vzniká přeplatek či nedoplatek. Většinou nás tak zajímá ani ne tak celkový vývoj naší spotřeby, ale jaký budeme mít přeplatek či nedoplatek...

Takže když dostaneme do ruky fakturu s vyúčtováním, dodávky elektřiny jsou kvantifikovány množstvím dodané elektřiny v daném fakturačním období – počet kilowatthodin nebo případně megawatthodin (jen jiný násobitel). První položkou tedy je cena silové elektřiny: spotřebovaná energie x cena od vašeho obchodníka (jednotková cena

je uvedena v Kč/MWh). Pokud máte nějaké speciální sazby pro tzv. vysoký a nízký tarif – pro přiznání takové sazby musejí být splněny technické podmínky – jsou spotřeby v jednotlivých tarifech účtovány zvlášť. Dále může být vyúčtována i tzv. „stálá platba“ – de facto cena za to, že máte OM resp. že obchodník dodává do vašeho OM (tato položka je uvedena v Kč/měsíc). Uvedené platby bývají u některých obchodníků označovány jako „obchodní část“. Součástí platby za silovou elektřinu obchodníkovi je i platba daně z elektřiny (jednotková cena je v Kč/MWh).

Dalšími položkami jsou (může být označeno jako „distribuční část“): platba za jistič (podle vaší nastavené distribuční sazby – cena je v Kč/měsíc), cena za distribuci elektřiny (podle vaší nastavené distribuční sazby – jednotková cena je v Kč/MWh a souvisí s technickými ztrátami energie, které jsou spojeny s dodávkou elektřiny do vašeho OM, čím vyšší je cena energie obecně, tím vyšší bývá cena za tuto položku...), cena za systémové služby (jednotková cena je

dy), poslední položkou ve vaší faktuře je platba za obnovitelné zdroje energie (OZE) – ta je poněkud komplikovanější: platba v daném měsíci je buď podle jističe (počet měsíců x fáze x jistič x jednotková cena dle cenového rozhodnutí v Kč/A/měsíc) nebo podle spotřebovaných technických jednotek (spotřeba x jednotková cena dle cenového rozhodnutí v Kč/MWh resp. Kč/kWh) – pro výpočet se používají dva způsoby, pro fakturaci plateb za OZE se vždy použije menší z částek, tedy ta, která je pro zákazníka výhodnější.

Tak, to je k jednotlivým položkám podle mě všechno. Patří se ještě dodat, že málokdo z vás má výroční smlouvy k 1. 1., tzn. fakturace probíhá k nějakému jinému datu (u mě doma to je například 11. 12.). Proto ve fakturách bývají spotřeby rozděleny – pro každý rok jsou minimálně odlišné distribuční regulované ceny dané cenovým rozhodnutím. Další segmenty ve fakturách mohou vzniknout v okamžiku, kdy v nastavení pro vaše odběrné místo děláte jakékoli změny – velikosti

Foto: INGIMAGE

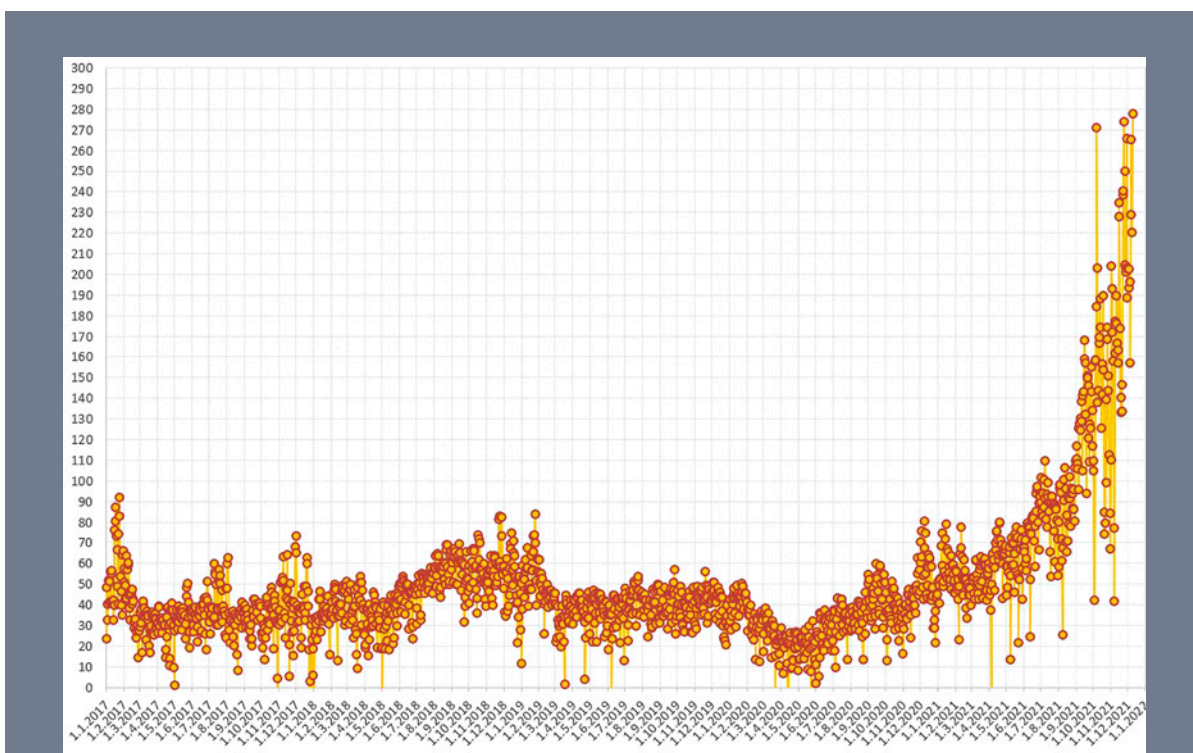
ENERGY entity s.r.o., COMFORT ENERGY s.r.o., Energie ČS, a.s., Europe Easy Energy a.s., X Energie, s.r.o. (všechny subjekty k 13.10.2021), Kolibřík energie, a. s. (k 15.10.2021), Ray Energy a.s. (k 16.11.2021). Zákazníkům byla podle energetického zákona zahájena dodávka elektřiny dodavatelem poslední instance, pokud nepodali žádost o tzv. zrychlenou změnu dodavatele. Co se vlastně stalo? Je zapotřebí uvést, že výše jmenovaní obchodníci patřili mezi tzv. alternativní dodavatele elektřiny, kteří většinou nemají vlastní výrobní zdroje, a musejí tak pro zákazníky nasmlouvanou elektřinu zajišťovat na velkoobchodním trhu s využitím nějakého obchodního modelu. Pak hodně záleží na tom, jaký konkrétní obchodní model obchodníci

dějším nákupem (rizikovější). Tohle funguje docela dobře v časech, kdy cena energie na trhu klesá nebo je alespoň více či méně předvídatelně stabilní. Jenže letos cena elektřiny na trhu zejména během září „vyskočila“ do nebetyčných výšin... S cenou energie na burze souvisí také poplatky, které obchodníci musejí mít v rozsahu svých nasmlouvaných dodávek vložený jako jistinu u institucí (OTE, burzy...). Takže, s ohledem na nastavený obchodní model pravděpodobně některým obchodníkům prostě nestačily prostředky...

Krátce bych se vrátil k dodávkám poslední instance – podle legislativy musí být zajištěno pro všechny zákazníky – odběratele elektřiny (v plynu je tomu jinak...) ode dne následujícího po dni ukončení činnosti obchodníka původního; dodávky poslední instance (DPI) jsou na 6 měsíců a za ceny, které se počítají podle cenového vzorce v legislativě navázaného na ceny elektřiny za posledních myslím 6 měsíců – proto se ceny DPI nemusejí zdát až tak hrozné, např. ve srovnání s cenami, které dnes nabízejí svým novým zákazníkům obchodníci – pro nové zákazníky totiž obchodníci nemají zajištěno žádnou energii a musejí ji tedy na trhu pořízovat za aktuálních cenových podmínek. Přesto pokud máte aktuálně dodávky v režimu poslední instance – nespolehejte na to, že 6 měsíců je dlouhá doba a zajistíte si nového obchodníka co nejdříve. Kdo ví, co bude za 6 měsíců – mohlo by se snadno stát, že se do obtíží dostanou další obchodníci a „velcí“ hráči na trhu budou muset plnit svoje legislativní povinnosti DPI a nebudou přijímat nové zákazníky...

A proč došlo k takovému obrovskému nárůstu ceny? Odpověď na tuto otázku je poměrně komplikovaná a snesla by samostatný minimálně odstavec – zkusím to ale maximálně zkrátit: energie prostě není. V rámci zelené strategie European Green Deal (EGD) mají být postupně odstavovány uhelné zdroje, jaderné zdroje (které jsou systematicky bezemisní) také úplně protěžované nejsou, energii z OZE zatím neumíme moc efektivně ukládat, a tak když přestane na chvíli foukat (letos na začátku podzimu nefoukalo na větrné parky v Severním moři řádově měsíce!) nebo nesvítí sluníčko tak jak bychom potřebovali (větru a dešti poručit ani dnes fakt neumíme), výsledek se dostavil. Energie, která je na trhu, je drahá. A bude hůř...

Ludvík Prášil

Vývoj ceny silové elektřiny na denním trhu 1. 1. 2017–8. 12. 2021 (pxe.cz, www.eex.com)

v Kč/MWh a souvisí s činnostmi, kterými provozovatel přenosové soustavy (ČEPS) zajišťuje chod trhu s elektřinou – například zajištění stabilního přenosu elektřiny, udržování rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po elektřině..., dále poplatky za činnosti OTE (jednotková cena je v Kč/OM/měsíc a zahrnuje v sobě poplatek Operátorovi trhu s energií (OTE) za činnosti související se zúčtováním odchylek, za činnosti OTE související s výplatou a administrací podpory z podporovaných zdrojů a poplatky na činnost Energetického regulačního úřadu podle nařízení vlá-

dy, distribučních sazeb apod. Pak musí být vždy k datu změny proveden odečet a související položky v návaznosti po částech vyúčtovány/vyfakturovány. Většina obchodníků už dnes nabízí zákaznické účty ve svých webových aplikacích, v blízké budoucnosti toto bude i legislativním standardem.

V uplynulém měsíci jste nejspíše zaznamenali, a některých z vás se to možná i přímo týká, že někteří obchodníci zkrachovali, resp. „pozbyli možnost dodávat elektřinu“. V průběhu času to byli obchodníci: BOHEMIA

využívají, jaký mají risk management, resp. jak velkou část energie pro svoje zákazníky obchodník zajistí (koupí) na trhu v okamžiku podpisu smlouvy se zákazníkem. Velkým problémem dodávek energií je zpožděné plnění – obchodník s vámi sice má fixovanou cenu např. na 3 roky, ale to je poměrně dlouhá doba, na trhu se v mezidobě může stát cokoliv. Pokud obchodník v okamžiku podpisu smlouvy s vámi celý objem zajistí, neměl by se dostat do problému. Jenže, část zisků alternativních obchodníků bývá návazně na zpožděné plnění spojena i s poz-

Reportáž Blanky a Marka

Sklady vánočních pigmentů

Už je tu zas vánoční čas. Ale, která část našeho podniku nejvíce ilustruje čas Vánoc? Protože v podniku vyrábíme bílé a barevné pigmenty, rozhodli jsme se jít na to přes barvy. A který z našich skladů je nejbarevnější? No přece sklad železitých pigmentů! Snad tam najdeme i tradiční barvy Vánoc, kterými jsou zelená, červená a zlatá.

Sklady železitých pigmentů Fepren a Monosal jsou rozmístěny po celém areálu Prechezy. Ve skladu železitých pigmentů pracuje jedenáct lidí, jejich vedoucím je denní mistr Josef Ministr, který nám byl společně s technologi Bohumilem Hýžou a Adélou Havelkovou průvodcem po skladech železitých pigmentů a Monosalu. Denním mistrem na výrobě a balení Monosalu je Petr Caletka a v této části pracuje dalších jedenáct zaměstnanců.

Hlavní sklad železitých pigmentů je umístěn přímo v budově provozu červení. Skládá se ze dvou propojených částí – ze skladu balení a expedičního skladu. Na skladu balení je obvykle do tisícovky tun železitých pigmentů, zejména červení. V expedičním skladu se chystají již jednotlivé zakázky a jsou zde uskladněny i další pestré pigmenty. A jaké to jsou? Kromě červení v různých odstínech jsou tu černě, žlutě, hnědě, oranžě a dokonce i zeleň. Hnědě se vyrábí mísením černého a červeného pigmentu, oranžě pak smísením žlutého a červeného pigmentu. Měli jsme také možnost si prohlédnout zařízení pro mísení těchto pigmentů, homogenizátory, a také baličky – od plně automatických až po zcela manuální. Mísení hnědí a oranží je to docela pěkná alchymie. Kolorista (technolog), který určuje jednotlivé poměry musí mít hodně zkušeností, aby dokázal určit, kolik jednotlivých surovin musí smíchat, aby byl výsledný pigment vyroben v požadované kvalitě. Překvapení jsme byli i z dřevěné střechy expedičního skladu s krásnou vazbou. Ta se již dnes v moderních výrobních halách často nenachází. Dozvěděli jsme se, že tato střecha není ani moc stará. Před několika lety došlo k propadnutí střechy v důsledku váhy sněhové pokrývky, a proto musela projít kompletní rekonstrukce. Z expedičního skladu železitých pigmentů odjíždí k zákazníkům naše pigmenty v průměru ve dvou až třech kamionech denně. Velikost šarží u železitých pigmentů souvisí s velikostí homogenizátorů a odpovídá 18 tunám. Stejně jako v Centrálním skladu pigmentů pro titanovou bělobu, i zde se používají kamery pro kontrolu nakládky jednotlivých palet.

Foto: archiv PRECHEZA

Hlavní sklad železitých pigmentů není jediným ani největším skladem provozu železitých pigmentů a Monosalu. Tím je bývalá budova výroby superfosfátu, kterou v roce 2019 zrekonstruovali a dnes je v ní uskladněno cca 2 000 tun pigmentů. Po vstupu do této zajímavé budovy připomínající hangár na letadla, jsme zůstali stát s otevřenou pusou. Zvenčí je budova opravdu velká, ale její rozměr si patřičně uvědomíte právě až když vstoupíte a porovnáte velikost palet s obrovským prostorem pro jejich skladování. Není zde regálový systém a palety se skladují maximálně ve dvou řadách na sobě, čímž je velikost prostoru budovy ještě umocněna. Úžasná ozvěna dovoluje se dorozumívat bez velkého zvyšování hlasu na celou délku skladu. Opravdu jsme byli ohromeni.

Mimo to se pro uskladnění železitých pigmentů využívají i dva menší sklady pigmentů, které se nachází nedaleko Bečvy u chladicích věží.

K provozu železitých pigmentů náleží i výroba Monosalu se svými sklady. V současné době se buduje u výroby Monosalu nový moderní sklad, který by měl pojímat až 1 600 tun Monosalu. Součástí tohoto nového skladu jsou i sila na Monosal, která umožní snadné plnění silovozů. Nový sklad je podobný tomu pro titanovou bělobu, ale není tak vysoký. Jen pohled na prázdné regály byl trochu smutný. Už aby se začaly plnit. Monosal se zatím skladuje v několika stálých a dočasných skladech umístěných hned vedle jeho výroby a pak za hlavním skladem směrem k dráze.

Milí čtenáři, jsou to již dva roky, co pravidelně přispíváme do našich novin. Velice nás tato spolupráce těšila a měli jsme díky ní možnost poznat i místa, kam bychom se v souvislosti s naším pracovním zařazením vůbec nedostali (např. do kuchyně). Byla to fajn doba, ale je čas se posunout dál. Moc nás těšilo a na počtenou někdy příště u našich nepravidelných příspěvků.

S přáním spokojených vánočních svátků
Blanka a Marek

Správně odpověď: 1b, 2c, 3a

JAK TO JE S TĚMI BARVAMI?

V úvodu jsme zmiňovali, že jsme se vydali hledat tradiční barvy Vánoc. A hned v expedičním skladě jsme narazili jak na zelenou, tak hlavně na červenou. Zelenou barvu považovali lidé za symbol tajemna a také života (narození Ježíše Krista). Lidé si považovali rostlin, které zůstaly celý rok zelené (cesmína, jehličnany). Červená barva je pak spojována s krví a smrtí. Kombinace červené a zelené je pak spojována s Ježíšovým zmrtnýchvstání. Co ale ta zlatá? Zlatou medailí získává ten, kdo odpoví správně na naše tři otázky:

V kterém roce došlo ke zřícení střechy na skladu železitých pigmentů?

- a) 2004
- b) 2006
- c) 2008

Jak se familiárně označuje zařízení pro plnění silovozů Monosalem?

- a) Brontosaurus
- b) Tyranosaurus
- c) Dinosaurius

Co symbolizuje zlatá barva Vánoc?

- a) Příslib věčného života
- b) Betlémskou hvězdu
- c) Třpytivé dárky pod stromčkem

Monosal 30 a jeho využití ve výrobě hnojiv

Monohydrát síranu železnatého, s obchodním názvem Monosal 30 se v sesterské Lovochemii používá především na výrobu trávnickových hnojiv. Trávnicková hnojiva z portfolia Lovochemie se vyrábějí v provozovně v Městci Králové v okrese Nymburk. Monosal 30 se používá rovněž i při výrobě nejprodávanějšího výrobku z městské provenience, kterým je výrobek LOVOGRAN.

Pokud vás zajímají konkrétní trávnicková hnojiva s obsahem Monosalu, tak se jedná o hnojiva BEZ MECHU, Lovogreen NPK 20-5-8+2MgO a Lovogreen NPK 10-5-20+4MgO. Monosal představuje v těchto hnojivech nepostradatelný zdroj železa. U správců fotbalových a golfových hřišť je vzhled trávniku na prvním

místě a právě obsah železa v pletivech lipnicovitých porostů má podstatný význam pro sytost zelené barvy. Železo v procesu enzymatické redukce hraje nezbytnou úlohu i při utilizaci dusíku v rostlinách a tím i zabránění jeho ztrát. Nejvyšší obsah Monosalu je ve výrobku BEZ MECHU, který, tak jak název napo-

vídá, je určen k aplikaci na trávnickové plochy s výskytem mechů. V tomto případě se využívá přirozené intolerance

mechů k železu. Ošetření trávniku výrobkem BEZ MECHU se provádí max. 2x do roka v odstupu nejméně 45 dní v hlavním vegetačním období, tj. od března do září.

Lovogreen NPK 20-5-8+2MgO je určen pro jarní aplikaci a Lovogreen NPK 10-5-20+4MgO pro podzimní aplikaci. Oba typy jsou speciální granulovaná hnojiva se stopovými prvky určená ke hnojení trávníků o střední a vysoké intenzitě ošetřování. Dusíkatá složka zajišťuje pozvolné uvolňování dusíku dle potřeb porostů v závislosti na klimatických vlivech. Hnojivo je tedy vhodné pro hnojení trávnickových ploch v pásmech hygienické ochrany vod, kde je

požadavek na minimální vyplavování nitrátů do spodních vrstev půdy. Vysoký stupeň využití dusíku společně s obsahem železa a optimálním poměrem jednotlivých živin předurčuje hnojivo pro hnojení vysoce zatěžovaných trávníků a dalších okrasných ploch. Ve spolupráci s greenkeepery golfových hřišť byly vyvinuty ještě dva subtypy s označením MICROGRADE pro uplatnění na krátce střížených greenech. Rozdíl oproti klasickým hnojivům z výrobní řady Lovogreen je pouze v granulometrii, kde se většina granulí pohybuje v rozmezí 0,7–1,5 mm.

**Renáta Veselá a Marek Kocánek,
Lovochemie, a.s.**

Foto: Lovochemie, a.s.

Bezpečnost práce a životní prostředí

Psychologie zdraví, kvalita života a zdraví v současné době

Dnešní společnost klade velký důraz na význam a hodnotu zdraví a snaží se podporovat občany k aktivní péči o své zdraví a jeho posilování ve všech oblastech (ekologické, biologické, psychologické i sociální). Světová zdravotnická organizace (WHO) hovoří o právu na zdraví jako o „právu na nejvyšší dosažitelnou úroveň zdraví“. Z celospolečenského hlediska se uplatňování a realizace práva na zdraví uskutečňuje přes navrhování politik a programů péče o zdraví, v rámci společensky nastavených podmínek, příležitostí a institucí péče o zdraví, které poskytují vnější stimuly. Celosvětové, národní i místní programy a politiky jsou odvozovány ze současného stavu poznání.

Velmi zajímavým pojmem v této oblasti je „psychologie zdraví“, což je vědecká a psychologická disciplína, která se zabývá úlohou psychologických faktorů při udržování zdraví, prevenci nemocí, psychologii zvládání různých onemocnění, otázkami uzdravení a vyrovnáním se s chronickými nemocemi. Významný profesor psychologie Křivohlavý popisuje psychologii zdraví jako dílčí oblast obecné psychologie, která se věnuje porozumění psychologickým vlivům na zdraví i nemocí a psychologickým vlivům a momentům, ovlivňující zdravotní politiku a zdravotní zásahy včetně opatření. Jde o prevenci v co nejširším slova smyslu – o to, co máme na mysli, když mluvíme o zdravém způsobu života a tím máme na mysli

celou jeho šíři, což můžeme zkráceně vyjádřit slovy „zdravě žít“. Zdůrazňuje také, že zdraví má svou hodnotu a je tedy smysluplné věnovat mu pozornost (jak činí lékaři a psychologové), ale i tím, že děláme něco pro to, abychom se do stavu pochroumaného zdraví nedostali. Kvalita života není prezentována jenom individuálním životním standardem, ale je spojena také s prostředím, ve kterém lidé žijí, s jejich potřebami a požadavky. Kvalita života je chápána jako výsledek působení mnoha faktorů, kterými jsou faktory sociální, zdravotní, ekonomické, environmentální podmínky, které jsou ve vzájemné interakci. Je možné sem zahrnout i otázky smyslnosti a užitečnosti života, ale i sub-

jektivní hodnocení vlastní spokojenosti. Všichni odborníci i Světová zdravotnická organizace (WHO) se shodují, že nejdůležitějším ukazatelem kvality života je fyzické a psychické zdraví jedince.

Co potřebujeme v současné těžké „pandemické“ době k udržení kvality života? Domnívám se, že hlavně zdravé jednání, chování, nebýt bezohledný vůči ostatním, dodržovat všechna platná „mimořádná opatření“ vydaná Ministerstvem zdravotnictví České republiky, nepodlehout dezinformacím jako například: o neúčinnosti vakcín, o způsobení neplodnosti, o záměrném zatajování vedlejších účinků farmaceutickými firmami a mnoho dalších. Myslí si, že v současné době a za této nepříznivé situace je jedinou cestou ke kvalitnímu prožívání života je očkování proti Covidu-19 tím spíše, že je zatím dobrovolné a hrazené z veřejného zdravotního pojištění. Hlavní výhodou očkování, včetně posilujících dávek, je zvýšení ochrany organismu před tímto virovým onemocněním a zejména před závažnými problémy a komplikacemi v souvislosti s dalšími zdravotními problémy jedinců, včetně zvýšení ochrany před novými mutacemi koronaviru. „Myslete na své zdraví i zdraví ostatních“.

Jaroslav Pazdera

Význam pojmu zdraví se nám může zdát naprosto jasný, protože význam tohoto slova chápeme, ale jen velmi obtížně ho přesně definujeme. Většina autorů odborné literatury se shodují v představách, co si lidé různého zaměření pod pojmem zdraví myslí:

Lékař pod pojmem „zdraví“ rozumí nepřítomnost nemoci, choroby či úrazu.

Sociolog pod pojmem „zdraví“ rozumí zdravého člověka, který je schopen dobře fungovat ve všech svých příslušných sociálních rolích.

Humanista slovy „zdravý člověk“ označuje takového jedince, který je schopen se pozitivně vyrovnávat s životními úkoly, které se před ním naskytou.

Idealista si pod pojmem „zdravý člověk“ představuje člověka, který se cítí po všech stránkách dobře – tělesně, duševně, duchovně i sociálně.

Třídění komunálních odpadů z nevýrobní činnosti

V souvislosti s přijetím nového zákona o odpadech (zákon č. 541/2020 Sb.) a jeho prováděcích předpisů (vyhláška č. 273/2021 Sb.) bylo potřebné zajistit na každém podlaží hlavní administrativní budovy a jednotlivých administrativních budovách provozů nevyjímaje místa pro oddělené soustředování komunálního odpadu, který vzniká na pracovišti zaměstnancům jako fyzickým osobám.

 PAPÍR	 PLAST	 KOVY	 BIO	 SKLO	 SMĚSNÝ ODPAD
Patří sem: ✓ Noviny, časopisy, letáky ✓ Knihy ✓ Brožury ✓ Katalogy ✓ Kancelářský a balicí papír ✓ Čistě papírové obaly ✓ Karton a lepenka Nepatří sem: ✗ Znečištěný papír ✗ Voskovaný papír ✗ Nápojový karton ✗ Papírové kapesníky a ubrousky ✗ Pausovací papír ✗ Uhlavý papír (kopírák) ✗ Pořadače s kovovými komponenty	Patří sem: ✓ Sešlápnuté PET lahve ✓ Nápojový karton ✓ Sáčky, tašky fólie ✓ Polystyren ✓ Plastové obaly od potravin (kelímky, vaničky apod.) ✓ Plastové obaly (mýdlo, čisticí prostředky, kosmetika) ✓ CD/DVD ✓ Strečové fólie Nepatří sem: ✗ Linoleum ✗ PVC ✗ Pryžové výrobky ✗ Molitan ✗ Videokazety ✗ Obaly od olejů nebo silně znečištěné zbytky jídla ✗ Obaly od nebezpečných látek	Patří sem: ✓ Plechovky od nápojů ✓ Konzervy od potravin ✓ Hliníková víčka od jogurtů ✓ Kovové uzávěry a víčka ✓ Kovové obaly od drogerie a kosmetiky ✓ Alobal Nepatří sem: ✗ Obaly od nebezpečných látek ✗ Plynové lahve ✗ Kabely a dráty ✗ Elektrozařízení	Patří sem: ✓ Zbytky jídel rostlinného původu ✓ Zbytky ovoce a zeleniny ✓ Zbytky pečiva ✓ Květiny ✓ Kávové sedliny a filtry ✓ Čajové sáčky ✓ Hrnkové květiny včetně hlíny ✓ Papírové kapesníky, ubrousky a sáčky ✓ Skořápky od vajec a ořechů Nepatří sem: ✗ Maso, kosti a tuky ✗ Tekuté a silně mastné potraviny ✗ Cigaretové oharky ✗ Smetky ✗ Letáky a noviny	Patří sem: ✓ Lahve od nápojů ✓ Zavařovací sklenice ✓ Flakony ✓ Tabulové sklo Nepatří sem: ✗ Porcelán ✗ Keramika ✗ Drátěné sklo ✗ Zrcadla ✗ Varné sklo ✗ Zářivky a výbojky ✗ Běžné žárovky ✗ Televizní obrazovky a monitory	Patří sem: ✓ Maso, kosti, oleje a tuky ✓ Sáčky z vysavače ✓ Smetky ✓ Popel ✓ Hygienické pomůcky ✓ Běžné žárovky ✓ Čisticí utěrky a houby ✓ Keramika a porcelán ✓ Trus zvířat ✓ Silně špinavé a mastné obaly Nepatří sem: ✗ Úsporné žárovky a zářivky ✗ Stavební odpad ✗ Vyřazená elektronika

V praxi jde o odpad z nevýrobní činnosti, od zaměstnanců, a také odpad od dalších nepodnikajících fyzických osob, v případě, že naše firma umožňuje ve své provozovně nepodnikajícím fyzickým osobám (návštěvníkům, klientům apod.) odkládání komunálního odpadu vzniklého v rámci naší firmy. V těchto případech dochází k produkci papíru,

plastů, skla, kovů, biologického odpadu a zbytkového směsného komunálního odpadu. Jinými slovy to znamená, že kromě odpadu, který v Precheze vzniká z její vlastní činnosti, je nutno zajistit i oddělené soustředování odpadů, které zaměstnanci vyprodukují při svém pobytu v areálu při uspokojování svých základ-

ních potřeb, jako je zejména konzumace vlastních potravin. Jde tedy o odpady, které mají charakter odpadu z domácnosti a tyto odpady mají být soustředěny odděleně od obdobných odpadů souvisejících s činností Prechezy. Odpady, které vznikají zaměstnancům budou zařazovány do skupiny 20 Katalogu odpadů: - papír (20 01 01), plasty

(20 01 39), sklo (20 01 02), kovy (20 01 40) a komunální odpad (20 03 01). Tyto odpady je nutné shromažďovat pouze v určených nádobách na odpad viz obr. níže. Naproti tomu obdobné odpady vznikající při podnikatelské činnosti Prechezy jsou zařazovány do skupiny 15 Katalogu odpadů.

Tomáš Navrátil

Výrobní úsek

Generální zarážka 2021 umožnila provést dlouho plánované akce

Letošní generální zarážka byla svým rozsahem opravdu výjimečná. V polovině září byly všechny provozy Prechezy postupně zcela odstaveny. Nabídla se příležitost realizovat dlouho plánované a připravované akce jak údržby, tak nové akce investiční výstavby. Odstavené zařízení umožnilo provést potřebné revize a opravy kanalizací a jiných nepřístupných zařízení.

Provoz Titanová běloba

Na provozu titanová běloba (PTB) byla zarážka plánována z důvodu opravy vyzdívek v obou kalcinačních pecích, výměny kouřovodu mezi halou PTB a komínem. Kompletní výměny se dočkaly obě Venturiho pračky. Významná investiční činnost, práce údržby a kumulace externích firem a jejich pracovníků se odehrávaly téměř v každém koutu výroby od mletí ilmenitu až po sklad hotových výrobků.

První klíčová investiční akce s názvem „Obnova krystalizátoru Vegema“ byla zahájena již s předstihem na přelomu srpna a září a v druhé polovině listopadu byla úspěšně najeta do provozu. Kompletní výměna nejen vlastního krystalizátoru, ale také kondenzátoru, barometrické uzávěry a výkonného parního ejektoru zajistily zkrácení délky každé operace a tím zvýšení kapacity celého uzlu krystalizace. Původní krystalizátor včetně všech periférií pocházel z roku 1975 a za dobu provozu byl již korozně opotřebený s vysokou četností výskytu netěsností a nutných oprav. Tato negativa způsobovala, že krystalizátor vykazoval nejvyšší měrnou spotřebu páry na operaci, a proto byl nejméně efektivní.

Druhou klíčovou investiční akcí byla souběžná rekonstrukce elektro rozvodny krystalizace a elektro rozvodny A. Tato akce byla přesně vázána na odstavení provozu během generální zarážky, protože během odstavení elektro rozvodny není výroba možná. Před zarážkou již probíhaly přípravné práce na připojení pohonů, které vyžadovaly chod ještě v několika dnech po zahájení GZ a v den D již externí pracovníci netrpělivě čekali na odstavení příslušného provozního uzlu. Práce na rekonstrukci obsahovaly také stavební úpravy na zesílení stávajících podlaží pomocí ocelových konstrukcí bez použití těžké mechanizace, která je na elektro rozvodnách nedostupná. Vlastní výměna všech dotčených elek-

tro pohonů (a bylo již více než 100) byla časově napnutá po dobu necelého jednoho měsíce. Ještě den před nájездem se dokončovala poslední připojení a odzkoušení ve vazbě na okruhy MAR společně s programátory, aby se vše bez komplikací mohlo roztočit. Další klíčové investiční akce s názvem „Rekonstrukce odvodnění suspenze před sušárnou 9404A – kalolis“ a „Obnova sušárny 9404A“ byly zahájeny již s předstihem začátkem září a nyní probíhají komplexní zkoušky na materiál a postupně zaškolování. Účinnější odvodnění s využitím kalolisu přinese zvýšení sušiny ve filtračním koláči a snížení spotřeby energie v následném sušení na plynové sušárně s parním předehřevem. Nový kalolis nahrazuje prastaré rotační vakuové filtry, snad nejstarší muzeální aparáty na PTB. Nová sušárna díky lepší kvalitě filtračního koláče může dosahovat vyšších výkonů sušení a celkově sníží energetickou náročnost sušení v tomto uzlu v porovnání s původní parní sušárnou. Na sousední dopravě ze sušárny B byla zrealizována kaskáda šnekových

dopravníků, která nahradila provozně nespolehlivý Z-elevátor.

Na tyto investiční akce navázaly akce údržby. Generální opravou prošel druhý třídílec mlecí linky ilmenitu. Na krystalizaci proběhly opravy klíčových redlerů a dopravníků zelené skalice. Na střeše haly v přístavku zárodků externí firma vyměnila obě nádrže 492 a 494, bez kterých není možné provozovat celý uzel hydrolyzy. Klíčovou akcí údržby byla výměna kouřovodu, který byl již během minulé GZ posouzen dodavatelskou firmou jako materiálově degradovaný. Kouřovod je plastové potrubí DN1400 mezi kalcinačními pecemi a komínem a slouží k dopravě částečně vyčištěných spalin z pecí do posledního stupně čištění v reaktorech Sulfacid u komína. Kromě výměny kouřovodu proběhly také opravy dílčích částí rozvodu spalin nad reaktory Sulfacid. U všech odtažových ventilátorů u Sulfacidu byla provedena oprava degradovaných základů.

Údržba prováděla revize většiny míchadel, vyzdívek a pogumů v desítkách

nádrží a reaktorů společně s mnoha elevátory, šnekovými dopravníky, čerpadly a ventilátory.

Při odstavených kalcinačních pecích byly vyčištěny oba výměníky spalin a vzduchu 6131A+B, které využívají odpadního tepla z kalcinačních spalin. Na Sulfacidu byly vyměněny dvě z pěti náplní katalyzátoru v reaktorech Sulfacid. Velkopřůměrové potrubí do výměníku 6131A bylo korozně zeslabené až netěsné a muselo být neplánovaně vyměněno za nové. Podobně na tom byl kalolis 5602A dávkování do kalcinační pece A, kde proběhly opravy velkého rozsahu, aby byla prodloužena jeho životnost minimálně do další GZ.

Ve skladu hotových výrobků externí firma zrealizovala první etapu opravy podlahy. Tyto práce je možné provádět jen při minimálních skladových zásobách zboží a omezeném pohybu ve skladu, a proto byl tento říjen ideální příležitostí.

Za provoz TB mnohokrát děkuji všem zainteresovaným za zdárné zvládnutí mnoha oprav, čisticích prací a zejména komplikací během nájězdu.

Provoz Kyseliny sírové

Letošní generální zarážka výroby kyseliny sírové proběhla v termínu 24. září až 19. října 2021. Díky skutečnosti, že letošní rok byly odstávky ve všech výrobních provozech, dostali jsme k dispozici konečně dostatečně dlouhou dobu pro realizaci všech zarážkových prací. Proto jsme se snažili všechny akce včas důkladně připravit a k realizaci vybrat spolehlivé a prověřené firmy.

Nejnáročnější akcí zarážky byla investiční akce „Obnova redukční stanice 2,0/0,8 MPa“. Šlo o výměnu původní redukční stanice, která již kapacitně nevyhovovala a při provozu výroby kyseliny s odstavenou turbínou nás nutila omezovat výkon. Tato akce byla připravena již v roce 2018, ale z důvodu neseriózního přístupu vybrané realizační firmy tehdy ani nezačala. Bylo tedy nutné zrevidovat zadání a projekt na základě nově nabytých zkušeností a vybrat nového zhotovitele. Protože se jednalo o tlaková zařízení, bylo nutné postupovat od projektové dokumentace po realizaci v souladu se směrnicí pro tlaková zařízení PED pod dozorem kontrolní organizace TÜV Nord. V praxi to znamená vytvoření plánu kontrol a zkoušek a následný postup podle to-

hoto plánu. Zhotovitel tedy předkládá kontrolní organizaci realizační projekt, veškeré certifikáty materiálu a armatur, oprávnění a certifikáty svých pracovníků. Nakonec proběhne tlaková a stavební zkouška zkompleťovaného zařízení. Až potom je možné zahájit montáž izolací a instalaci zařízení MaR. Zařízení dostane štítek, prohlášení o shodě a inspekční organizace vydá certifikát. Z výše uvedených důvodů byla tato rekonstrukce naplánována přesně na dny a její délka v podstatě udávala délku odstávky výroby kyseliny sírové. Za zmínku stojí i fakt, že zařízení bylo nutné předat realizační firmě a také převzít po ukončení zkoušek vždy v průběhu víkendů, tak aby nebyl omezen provoz podnikové kuchyně z důvodu odstavení parovodu 0,8 MPa na mostě B.

Další investiční akcí byla instalace nového chladiče kyseliny 518 F do okruhu vložené absorpce. Najetí chladiče proběhlo bezproblémově několik dní po zarážce.

Opravy a revize zařízení byly již zcela v organizaci pracovníků provozu a údržby. Mezi ty nejdůležitější a nejnáročnější patří výměna spodního svazku ekonomizéru 421. V důsledku tvorby kyselých síranů na teplosměnných trubkách zejména 1. a 2. sekce ekonomizéru došlo téměř k zneprůchodnění této části pro procesní plyn. To způsobilo, že tlaková ztráta procesního plynu procházejícího výrobní kotle, dosahovala před zarážkou téměř 50 kPa a bezpečnostní systém tak povolil výkon sotva na plánovaných 600 t kyseliny za den. Výměnu svazku, který jsme měli skladem jako strategický náhradní díl, provedl výrobce ekonomizéru, firma Ondrstroj. Ukázalo se, že spolu s přesítováním katalyzátoru měla uvedená akce velký vliv na snížení tlakové ztráty výroby, a po zarážce výroba s rezervou dosahuje

100% výkonu. Další důležitou akcí tedy bylo přesítování katalyzátoru 3. etáže a zároveň horní vrstvy katalyzátoru na 1. a 4. etáži kontaktního aparátu. Tuto tradiční zarážkovou akcí spolehlivě provedla firma Heemma s využitím sacího bagru. Výsledkem této akce je nejen možnost zvýšení výkonu výroby, ale také pokles emisí SO₂ do ovzduší. Kromě výše uvedených akcí proběhly další, možná méně náročné, ale svým významem důležité. Patří k nim servis armatur, pojistných ventilů, servis analyzátoru revize motorů čerpadel, čištění oběžných kol ventilátorů Piller a opravy netěsností na parním a kyselinovém potrubí.

Během zarážky je nutné podle normy pro provoz parních kotlů provést jedenkrát za rok vnitřní revizi kotle a těsnostní zkoušku tlakového celku. Těchto kontrol se pravidelně účastní revizní technik parního kotle a pracovníci výrobce kotle, firmy EKOL. Závěry z revizních zpráv a výsledky zkoušky poukazují na dobrý technický stav kotle.

Pro některé pracovníky, hlavně ty starší a zkušenější, znamenala zarážka mož-

nost čerpat dovolenou a odpočinout si. Ti mladší se zase aktivně účastnili čištění a vnitřních kontrol zařízení. Získávají tak postupně přehled a poznávají, jak zařízení funguje.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že po vypršení pětileté servisní smlouvy s firmou Siemens byla zahájena spolupráce ve věci servisu turbíny s firmou EKOL. Najíždění výroby bylo plně pod kontrolou techniků provozu a ve spolupráci s pracovníky strojní, MaR a elektro údržby a veškeré problémy byly ihned vyřešeny. Jako zásadní problém se ukázal říjnové inverzní počasí. Zhoršené rozptylové podmínky a téměř bezvětří nám znemožnilo přejezd na síru podle plánu. Až následující den, kdy se hned ráno vyjasnilo a zvýšila rychlost větru, jsme mohli zahájit spalování síry a nájезд výroby přesně v souladu s podmínkami uvedenými v Provozním řádu výroby kyseliny sírové. Za zdárné zvládnutí všech akcí zarážky patří poděkování jak všem externím firmám, tak pracovníkům Prechezy, kteří svým nasazením a aktivním přístupem k hladkému průběhu zarážky přispěli.

Foto: archiv PRECHEZA

1 Provoz Vodního hospodářství Šachta č. 6 po opravě

3 Provoz Železité pigmenty Obnova filtru SEO

Provoz Železité pigmenty Rekonstrukce Wegemy, jeřáb 500 t

Provoz Železité pigmenty Betonáž podlahy skladu ŽPM

Provoz Titanová běloba Nová sušárna

6 Provoz Železité pigmenty Jeřáby u budovy ŽPM

Provoz Železité pigmenty

Letošní generální zářezka provozu ŽPM byla největší, co pamatuji. Nemyslím tím délkou trvání zhruba měsíc, ale objemem prováděných prací, množstvím firem, pracovníků a mechanizací. Nezapomenutelnou byla situace, kdy se před výrobní halou červení v jednu chvíli nacházelo pět jeřábů, z nichž největší byl obr o nosnosti až 500 tun. Tento silniční jeřáb je druhý největší v ČR.

V prvním týdnu zářezky bylo nutné namokro vyčistit co nejvíce zařízení, protože poté došlo k odstavení vody i kanalizace z důvodu čištění a revizí zařízení provozu VH. Největší objem prací byl tradičně na K-systému. V rámci investiční akce proběhla obnova suchého elektrostatického odlučovače SEO. Výměna SEO byla kvůli velkému objemu prací zahájena už před odstávkou, kdy probíhala likvidace původního aparátu. Nové SEO má původní podobu, ale je vybaveno novým řídicím systémem a kompletní elektroinstalací.

Již od jarní zářezky jsme věděli, že můžeme čekat problémy u výměníku tepla za kontaktním aparátem. Naše očekávání se potvrdila, kdy jsme po vyčištění trubek od úsad a proměření tloušťky stěn zjistili jejich značné korozní opotřebení. Vadné trubky se zaslepile, nicméně bude nutno naplánovat výměnu aparátu. Obdobná situace je také u výměníku za dehydratační pecí, na kterém lze ale pracovat za běžného provozu. Neradostné zjištění jsme učinili při revizi kondenzační věže. Materiál nos-

ných sloupů a trámů roštu výplně není zcela odolný danému agresivnímu prostředí a jsou na něm vidět patrné úbytky. Ve spolupráci s dodavatelem věže budeme hledat lepší materiálové řešení a čeká nás náročná oprava. Hlavní akcí na termické lince byla oprava výpadové části kalcinační pece včetně výměny cca 10 m vyzdívky. Již odzkoušená změna materiálového provedení vyzdívky výpadové části pece spolu s možností šetrněji sušit a nahřívát vyzdívku díky pomocnému hořáku zvýší životnost pece v tomto místě a sníží náklady na údržbu. V rámci této velké odstávky proběhly i dvě akce stavební údržby na odstávku přímo vázané. Střechu dmychadlovny K-systému tvoří kyselinovzdorná vana, jejíž izolace byla poškozena kyselinou unikající z bývalé kondenzační věže. V rámci opravy se muselo demontovat

zařízení, které se trvale nachází na střeše. Původní kyselinovzdorná dlažba se vybourala, byla obnovena izolační vrstva a finální povrch obnoveného betonu tvoří speciální vícenoslokový systém na bázi polyuretanu a epoxydové pryskyřice odolávající kyselému prostředí. V zářezce se podařilo zrealizovat i opravu podlahy ve skladu železitých pigmentů, a to v celém rozsahu. Nová podlahová deska z drátkobetonu nahradila na mnoha místech nerovnou a rozpadající se podlahu. Původně jsme plánovali rozdělit akci na dvě etapy. Externí firmě se ale podařilo zrealizovat celou podlahu v plánovaném termínu zářezky, což je výhodnější i z hlediska napojení nové a staré podlahy. Pracovníci naší provozní údržby a externisté prováděli revize dopravníků termické linky, míchadel v kádích na

hydroseparaci, výměnu gurt pásových dopravníků, čištění a revize elektrofiltrů a tkaninových filtrů. Zářezka termické linky byla na mlýnici monohydrátu využita k revizím nejvíce namáhaného zařízení. Vyčištění katalyzátoru v K-systému včetně doplnění nové hmoty bylo provedeno našimi pracovníky, stejně tak pravidelné čištění trubek chladičů kyseliny od úsad tlakovou vodou. Provozní pracovníci dále zajišťovali čištění zařízení a jeho přípravu na údržbu a úklid provozu i v běžně méně dostupných místech. Nájezd do provozu byl po tak dlouhé GZ komplikovaný, ale díky vysokému nasazení našich i externích pracovníků a firem byl běžný chod výroby obnoven v původně plánovaném termínu. Všem pracovníkům, kteří se podíleli na přípravě a zvládnutí zářezky, patří poděkování.

Energetika a MAR

Provoz energetiky v letošní generální zářezce realizoval ve spolupráci s investičním úsekem rozsáhlé rekonstrukce důležitých energetických zařízení. Mezi hlavní „energetické“ investiční akce lze zařadit mimo jiné rekonstrukci regulační řady plynu na Regulační stanici plynu (RSP). Byly vyměněny regulační armatury a topologie potrubí změněna tak, aby byla snížena hladina hluku. Rekonstrukcí RSP došlo ke snížení hlukové zátěže pod úroveň okolního pozadí. Dále byla v rámci GZ provedena výměna přívodního pole světelného rozváděče na rozvodně R05 - výměna vadného vypínače mohla být provedena právě a jenom při totální odstávce. Samotná výměna vypínače proběhla během noční směny - veškeré práce byly naplánovány tak, aby došlo k co nejmenšímu omezení při dodávce elektřiny.

Energetika

Na provezech TB a Krystalizace byly vyměněny nízkonapětové rozváděče (část polí v rozvodnách), které sloužily od roku 1960, čemuž odpovídal jejich technický stav. Obnova rozváděčů byla provedena na rozvodně TB-A a ŽP-A1 (první etapy). Realizací došlo nejen k uvedení zařízení do stavu odpovídajícího 21. století, ale zejména zvýšení

bezpečnosti a v neposlední řadě i zvýšení spolehlivosti zařízení. V rámci zabezpečení vysokonapětových (VN) rozvodů před kybernetickými útoky byla provedena implementace bezpečnostních opatření na řídicí systémy ABB MicroSCADA a Historian. Realizací akce došlo ke zvýšení bezpečnosti a zabezpečení systému monitoringu a řízení VN rozvodu.

V rámci údržby jsme provedli opravu stávajícího systému manipulace s plechovými ústřížky na PS01 provozu TB. Byla vyměněna kabelová drážka a rozváděč pro napájení a řízení elektromagnetu. Dále byly provedeny plánované revize na plynovém, parním a elektrickém vedení. Na proveze S1 byla provedena inspekce turbíny s generátorem. Veškeré závady byly ještě během GZ odstraněny.

Měření a regulace (MAR)

Z investičních akcí lze zmínit především Odvodnění a sušení na TB09, krystalizátor Wegema, (znovu)oživení rozvodu TB-A a ŽP-A1 (přece jenom byly vyměněny veškeré díly na straně elektro!), posílení kapacity PÚ na lince atd. Všechny tyto akce byly naprogramovány do řídicích systémů a obsluhám zobrazeny na příslušných operátorských stanovištích, tak aby byly k dispozici veškeré informace pro ovládání a běžný provoz. Samozřejmostí byla

i pomoc mechaniků a technologů MAR na zdárném uvádění do provozu všech IA včetně nájezdu, a to jak teoretická tak i praktická. Vzhledem k všeobecným požadavkům na kybernetickou bezpečnost jsme provedli upgradu všech řídicích systémů (ŘS) včetně jejich komunikačních modulů i datových prvků na poslední dostupné verze. Vzhledem k celkovému počtu ŘS i datových prvků u nás v podniku to nebyla záležitost na pár hodin, ale na několik dnů. Současně se využilo odstávky i na výměnu vadných modulů v ŘS. Pro efektivnější dálkovou správu naší procesní instrumentace pomocí dlouhodobě využívaného systému PRM byla provedena akce „kulový blesk HART“. Ta obnášela výměnu neHARTových modulů v ŘS za HARTové, případně přepojení HART převodníků z nevyužitých pozic do potřebných, a přepojení snímačů s HART signály na HART moduly a naopak.

GZ jsme také využili na detekci a opravy netěsností rozvodů vzduchů MAR, výměnu poškozených zařízení i armatur, čištění, revize, výpomoc s rekonstrukcí pultu pro řízení výroby na neutralizační stanici i u dispečerů atd. Samozřejmou součástí balíku zářezkových prací bylo i zajištění externích firem pro revize a kalibrace stávajících i nových zařízení. Jako obvykle byla odstávka využita i v oblasti metrologie. Byly provedeny kalibrace procesní instrumentace, zejména pak teploměrů, pH metrů, ale i ŘS - jak interně tak i s využitím externích firem. Pravidelné kalibrace jsou základem pro požadované zajištění kvality výroby a pro splnění ISO 9001. Samozřejmostí bylo i mnohem vyšší vytížení programátorů i mechaniků MAR při řešení poruch a problémů spojených s nájezdem výroby po GZ. Všem, kdo se v oblasti EN a MAR aktivně podíleli na zdárném průběhu GZ, patří velké poděkování.

Provoz Vodní hospodářství

Po několika letech měl i provoz VH možnost odstavit zařízení a provést nezbytné opravy. Největší část práce byla věnována úseku Zásobování vodou, který z logiky věci odstávky běžně nemá.

Na rozvodu surové říční vody bylo provedeno několik důležitých oprav. Na přívodu vody z vodárny Bečva byly v šachtě č. 20 vyčištěny oba šoupáky. V šachtě č. 6 u nakládky skalice byla vložena nová odbočka na budoucí trasu do nového zásobníku vody, který je

v plánu vybudovat. A před vstupem do budovy ŽPM byla zaslepena dnes již mrtvá trasa do krystalizace. Po mnoha letech byla vyčištěna vratná kanalizace oběhové vody CHV1, přičemž při následné kontrole kamerou bylo zjištěno několik závd. Ty se musí nejpozději

v příští GZ odstranit. Přímou na CHV1 byla zvětšena dimenze odtokového potrubí z čtyřbuňky do čerpadlářny, která nás omezovala v horkém období. Na obou úpravách vody byly vyčištěny podzemní zásobníky vody. Na UV1 byla do zásobníku vložena nová sací potrubí na čerpadla, na UV2 byla podzemní jímka opravena a natřena novým nátěrem. Zároveň bylo vyměněno část vstupního potrubí do čířiče UV2. Na úseku Výroby průmyslového sádrovce byla zprovozněna nová trasa nad-

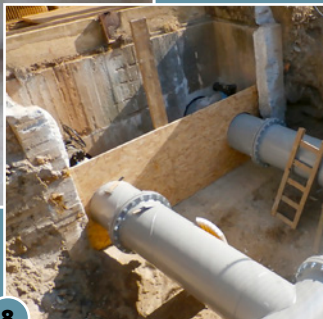
zemní kanalizace, kterou se čerpá štěpná kyselina z TB na NS. V jímcě A4 na neutralizaci, ve které jsou umístěna čerpadla na čerpání slabě kyselé odpadní vody z podniku, bylo vyměněno sání obou čerpadel. Obě chemické kanalizace, slabě i silně kyselé, byly vyčištěny a následně prozkoumány kamerou, která našťásti neobjevila žádné závažné defekty. Největší investiční akcí u nás byla výměna jeřábu ve výrobě sádrovce Pre-gips na lince BS1. Na odvozu barevného sádrovce Prestab na odkališti

pak byla zářezka využita k vybudování provizorní komunikace od mostu k odkališti, aby se mohla stávající silně poškozená komunikace opravit. Samozřejmě byla zářezka využita k vyčištění všech zařízení, jejich kontrole a někde i k opravě. Zářezka byla pro nás relativně krátká, protože ledva se voda odstavila a zařízení se rozdělalo, už byl tlak na obnovení provozu. Vysokým nasazením všech zainteresovaných pracovníků se našťásti vše podařilo, za což všem děkuji.

Martin Čevela, Marek Konečný, Tomáš Příkopa, Ludvík Prášil, Jiří Janiš, David Blaták, Rostislav Pechál

Provoz Energetika
Regulační stanice plynu

Provoz Vodní hospodářství
Nový odtok chladičů věže

Provoz Titanová běloba
Nový jeřáb BS1

Provoz Železité pigmenty
Oprava podlahy skladu

Provoz Titanová běloba
Kalolís na výrobní TB

Provoz Železitých pigmentů
Rozvodna ŽP - A1

Personalistika

Nabídka lázeňských a rekondičních pobytů pro zaměstnance pro rok 2022

Pro rok 2022 PRECHEZA zajišťuje pro své zaměstnance rekondiční a lázeňské pobyty.

Rekondiční pětidenní pobyty jsou určeny zaměstnancům, kteří pracují ve ztíženém pracovním prostředí se zařazením do třetí pracovní kategorie. Za případné spolucestující platí zaměstnanec zvýhodněnou cenu.

Lázeňské sedmidenní pobyty wellness jsou určeny pro všechny zaměstnance společnosti. Na lázeňské pobyty lze využít příspěvek zaměstnavatele ve výši 3000 Kč.

Jak lázeňské, tak rekondiční pobyty je možné platit body benefitního programu Benefit Plus. Informace o procedurách, cenách a rezervacích mohou zaměstnanci získat na personálním útvaru.

REKONDIČNÍ A LÁZEŇSKÉ POBYTY

SPA RESORT LEDNICE****

Spa Resort Lednice je vysoce komfortní, nově vybudovaný lázeňský hotel, který je součástí vznikající lázeňské zóny v Lednici. Hotel je vybaven komplexním balneoprovozem a restaurací se zimní zahradou. Léčivým přírodním zdrojem je jodobromová voda, kterou si dosyta vyzkoušíte v nedávno otevřeném bazénu. Výčet volnočasových aktivit je velmi dlouhý, přeci jen budete pobývat na nejkrásnějším místě jižní Moravy.

na české straně Krkonoše a rozprostírá se na úpatí Černé hory. Lázně patří k nejstarším u nás a světově známé se staly v 1. pol. 20. století pro úspěšnou léčbu následků obrn, především dětské. Léčivým zdrojem jsou termální minerální voda a lokální podhorské klima. V okolí lázní existují rozmanité možnosti pro letní turistiku či cykloturistiku i zimní aktivity.

Foto: INGMAGE

HOTEL VEGA****

Lázně Luhačovice

Hotel Vega je umístěn na svazích pod Komoncem, na místě, kde si hosté užívají malebné přírody bez městského hluku plnými doušky. Součástí hotelu je krytý bazén a saunou a v nabídce masáže najdete neobvykle bohatou nabídku wellness procedur, jako například indické či havajské masáže. Hotel je ideálním místem pro Vaši aktivní dovolenou v klidném prostředí u lesa a současně nedaleko lázeňské kolonády.

WELLNESS HOTEL POHODA****

Lázně Luhačovice

Již z názvu lze usuzovat, co vás v tomto hotelu potká především. Ano, je to pohoda, přátelský přístup a rodinná atmosféra. Čekají vás moderní pokoje, klimatizovaná restaurace s dětským koutkem a především wellness centrum s plaveckým bazénem a mnoho dalšího. Hotel se nachází v klidné části Luhačovic, kterou ocení především milovníci přírody, architektury, dlouhých procházek a cykloturistiky.

PRIESSNITZ**** Lázně Jeseník

Lázeňské i rekondiční pobyty v krásném prostředí Jeseníků nabízejí speciální program pro upevnění zdraví a úlevu od bolesti zad a kloubů. Unikátní procedury nabízí venkovní Balneopark Vincenze Priessnitz. V Lázních Jeseník je možné využít také Lázeňský dům BEZRUČ*** a LD JAN RIPPER***. Pobyt ve všech zařízeních poskytuje výjimečné horské ovzduší a tradiční Priessnitzovu lázeňskou léčbu v kombinaci s moderními léčivými metodami.

HOTEL TERRA*** Janské Lázně

Lázeňský hotel Terra je jedním z lázeňských objektů Janských Lázní, které leží

WELLNESS HOTEL DIANA***

Velké Losiny (pouze jako rekondice) Hotel je umístěn v malebném podhůří

Jeseníků, v nadmořské výšce 550 metrů nad mořem a stojí na okraji kouzelného lesa, na svazích Lázeňského vrchu západně od Velkých Losin uprostřed překrásné zeleně. Od hotelu je nádherně vidět nejen hlavní hřeben Hrubého Jeseníku, ale také i na široké údolí hučivé Desné s lázněmi a zámekem ve Velkých Losinách.

LÁZNĚ BOCHOŘ

(pouze jako rekondice)

Zaměstnanci, kterým pobyt mimo domov nevyhovuje, a přesto mají zájem o rekondice, mohou využít služeb Lázní Bochoř. Toto zařízení nabízí odborné masáže a koupele v léčivé sirnaté-železité vodě, která díky svému složení pomáhá při léčbě pohybového ústrojí a revmatických onemocnění.

SPA & KUR HOTEL HARVEY****

Františkovy Lázně

(pouze jako lázeňský pobyt)

V decentním prostředí citlivě zrekonstruované neoklasické budovy na vás čeká prvotřídní servis čtyřhvězdičkového hotelu, léčebné, spa a wellness programy pod vedením profesionálních terapeutů a lékařů. Hotel Harvey

leží na samém okraji lázeňské zóny, v klidném a tichém prostředí u centrálního lesoparku, přitom jen pár kroků od lázeňského centra Františkových Lázní.

HOTEL SKI*** Vysočina

(pouze jako lázeňský pobyt)

Hotel byl nedávno renovován a je velmi pohodlný a příjemný. Zcela jistě osloví lyžaře, milovníky turistiky i ty, kteří se nechají hýčkat v perfektně vybaveném wellness. O aktivní odpočinek se postará fitness centrum, nedaleká sjezdovka, lyžařské tratě i nádherná příroda Vysočiny a také památky lákající k návštěvě. V rámci hotelového komplexu jsou návštěvníkům k dispozici dva tenisové kurty, minigolf a posilovna.

Zaměstnanci mohou využít i jiné pobyty z nabídky portálu Spa.cz podle vlastního výběru, kde mohou uplatnit 5% slevu pro sebe i rodinné příslušníky. **Podrobnější nabídku včetně přehledu nabízených procedur najdete v aplikaci Náš intranet v sekci Benefit. Pro přístup do aplikace kontaktujte personální útvar.**

Zdroj: Nabídka pobytů Hotel.cz

Jubileum životní

LISTOPAD

60 LET **Mičola Josef**
směnový mistr VH
ODCHOD DO DŮCHODU
Babiánek Zdeněk
chemický technolog

PROSINEC

60 LET **Václavíková Lenka**
laboratorní technička
ODCHOD DO DŮCHODU
Bruna Jiří
samostatný technolog ÚTB

v zaměstnání

LISTOPAD

20 LET **Holasová Lucie**
laborantka
Stržínková Ivana
laborantka

25 LET **Sláma Jan**
mechanik ŽPM
Hudeček Stanislav
chemik-hydrolýza

40 LET **Koječský Jan**
mechanik MaR

PROSINEC

20 LET **Fürbacher David**
mistr TB-II. odd.
30 LET **Škapincová Lenka**
laborantka
Pěcha Martin
mistr údržby TB
35 LET **Kratochvíl Petr**
provozní elektrikář
Řezníček Petr
provozní zámečnick

PRECHEZA získala 2. místo ve společenské odpovědnosti

Hejtman Olomouckého kraje spolu s Radou kvality ČR letos vyhlásil první ročník Ceny hejtmana Olomouckého kraje za společenskou odpovědnost. Precheza se zapojila a získala 2. místo v kategorii Podnikatelské subjekty nad 250 zaměstnanců.

Cílem soutěže je posoudit a ocenit firmy a organizace veřejného sektoru, které jsou aktivní při realizaci principů společenské odpovědnosti. Společenská odpovědnost firem je dobrovolné začleňování sociálních a ekologických hledisek do svých běžných činností nad rámec legislativních norem. Zapojením do soutěže chce Precheza poukázat na to, že jako průmyslový subjekt se touto otázkou dlouhodo-

bě zabývá. V soutěžním dotazníku jsme odpovídali na otázky týkající se našich společenských a ekologických aktivit, personálních, ekonomických a obchodních přístupů a dokládali to konkrétními příklady. To, že se v této oblasti chováme jako firma zodpovědně dokazuje dlouhodobá podpora řady kulturních a sportovních akcí v regionu, dětských kroužků nebo charitativních akcí. V oblasti výroby

je to využívání nejlepších dostupných technologií a dodržování mezinárodních standardů v klíčových oblastech řízení moderního průmyslového podniku. Precheza se snaží být dobrým partnerem městu a jeho občanům a v roli dobrého souseda chceme pokračovat i do budoucna, aby si toto ocenění vždy zasloužila.

Alena Okáčová

Personalistika

Pomáháme Ježíškovi

Také letos se zaměstnanci PRECHEZA zapojili do sbírky vánočních dárků pro děti rodičů samoživitelů a rodin v nouzi.

Nadace Agrofert už několik let pořádá v předvánočním čase tuto dobročinnou akci, která pomáhá rodinám v obtížné finanční situaci plnit dětská vánoční přání. Vánočními dárky přispěli jednotlivci i pracovní týmy a díky nim najde několik dětí pod stromečkem dárek, po kterém touží. Všem patří obrovský dík.

Projekt Vánoční hvězda na pomoc nemocným dětem

Poinsettia latinsky Euphorbia pulcherrima, česky pryšec nádherný a třeba v aztéčtině je to Cuitlaxochitl. Ať už ji nazveme jakkoli, je to ta červená květina, kterou máme na Vánoce ve svých nazdobených domovech a dokresluje nám zvláštní atmosféru typickou pro tento čas.

Vánoční květinou není Poinsettia náhodou. Tradice je spojena s dávným mexickým příběhem o mladé dívce, která byla příliš chudá a nemohla dát Ježíškovi dárek na oslavu jeho narození. Anděl dívky poradil, aby mu natrhala obyčejný plevel u cesty. Když jej položila na oltář, plevel se proměnil v nádhernou rudou květinu.

Pro těžce nemocné děti se živá květina stala symbolem mnohem důležitějším, protože jim pomáhá na jejich cestě za zdravím. „Kupte si vánoční hvězdu a celé Vánoce Vás bude hřát pocit, že jste pomohli těžce nemocným dětem“ je motto charitativní sbírky, kterou organizuje Šance Olomouc, o.p.s.

V Precheze jsme i letos zorganizovali možnost nákupu vánočních hvězd. Tak si většina z nás nejen udělá radost z pěkné květiny, ale přispěje na modernizaci nemocničního prostředí, na finanční a sociální pomoc rodinám, na financování rekondičních pobytů pro malé pacienty po léčbě, na nákup dárků, výtvarného materiálů a mnoho dalšího, co nemocným dětem pomůže v uzdravování.

Poděkování patří všem, co touto cestou dětem pomáhají.

Alena Okáčová

Foto: INGMAGE

Knihovna

Literární okénko

Hans Rosling - Faktomluva

Literární okénko pro rok 2022 předám knihovnici, paní Lence Čulíkové. Původně jsem se chtěl v posledním článku věnovat žánru detektivky, ale vzpomněl jsem si, že v prvním článku jsem uvedl autora, jehož knihy v odborové knihovně nejsou, a tak bych skončil podobně. Představím vám knihu od Hanse Roslinga Faktomluva. Jedná se o přibližně 300stránkovou publikaci, ale nejprve něco o autorovi.

Hans Rosling (1948-2017) byl švédský lékař a statistik který poté, co byl pověřen vedením Divize mezinárodního zdraví na Institutu Karolinska a zjistil značné nedostatky ve znalostech svých studentů o realitě světa, věnoval čas a úsilí hledání postupů, jak lépe prezentovat reálné informace o situaci ve světě. Společně se svým synem vyvinuli software Trendanalyzer a s jeho pomocí přednesl řadu přednášek po celém světě. Pár jich můžete shlédnout na webu www.ted.com (například https://www.ted.com/talks/hans_rosling_the_best_stats_you_ve_ever_seen#t-30532 nebo https://www.ted.com/talks/hans_rosling_religions_and_babies) Nebo si můžete hrát s grafy, které Rosling používá ve svých prezentacích na adrese www.gapminder.org/tools a zkusit si pár testů na domácí stránce www.gapminder.org.

Ale zpátky ke knize, která nese podtitul: **Deset důvodů, proč se mýlíme v pohledu na svět a proč jsou věci lepší, než vypadají.** Kniha je rozdělena do jedenácti kapitol. Každá z nich se věnuje určitému pravidlu či instinktu, kvůli kterému jsou znalosti veřejnosti ale i školních odborníků bídné. Hans Rosling uvádí nejen strohá fakta, jak by bylo možné čekat od statistika, ale prokládá text svými zkušenostmi

z práce lékaře na misích do „chudých“ zemí, přednášek pro studenty i další publikum, a celek je tak čtivý a přístupný. Byl například se švédskými studenty v Tanzánii, kde se studenti ptali porodní báby, jestli její dcery budou také dělat stejnou práci a jaký jeden nástroj k ulehčení své práce by si vybrala. Odpovědi byly překvapivé. Nikoliv, obě dcery pracují s počítači v Dar es Salaam a že by si vybrala baterku. „Když jdu ve tmě do nějaké vesnice, tak i když svítí měsíc, je hrozně špatně vidět na hady“.

Při svém studijním pobytu v Indii byl na přednášce studentů 4. ročníku o vyhodnocování rentgenových snímků a očekával, že on bude vědět mnohem víc než oni. Udivili ho svými znalostmi a když mu studentka s tečkou na čele potvrdila, že jsou to skutečně studenti, tak přemýšlel, jak je možné, že jsou lepší než on. Jak píše: „Učebnici měli třikrát tlustší než já a prostudovali ji třikrát důkladněji. V tom okamžiku před pětácti lety jsem pochopil, že Západ už nebude světu dominovat dlouho“.

Co píše Rosling o extrémní chudobě a ekonomickém růstu?

I v případě těchto nejchudších nejméně šťastných lidí na světě chovám naději

na zlepšení, protože přesně takto bez-nadějně vypadala extrémní chudoba vždycky. Během příšerných hladomorů a válek v Číně, Bangladéši nebo Vietnamu se zdálo nemožné, že by tam mohlo dojít k nějakému pokroku. Dnes z těchto zemí zřejmě pochází většina oblečení ve vašem šatníku. Před třiceti pěti lety na tom byla Indie jako Mosambik dnes. Je úplně možné, že během třiceti let se Mosambik transformuje tak jako Indie a stane se z něj spolehlivý obchodní partner. Mosambik má nádherné dlouhé pobřeží podél Indického oceánu, budoucího centra světového obchodu.

Nikdo nedokáže předpovídat budoucnost se stoprocentní jistotou. Nejsem přesvědčen, že se to stane. Ale jsem posiblista a fakta mě přesvědčují: je to možné.

V téže době (2008-2013) MMF přiznal, že nejrychlejší růst (nad 5 procent) nastal během tohoto období v zemích na úrovni 2, například v Ghaně, Nigérii, Etiopii a Keni v Africe nebo v Bangladéši v Asii.

Proč je to tak důležité? Jeden z důvodů je tento: Prognostici MMF měli silný vliv na to, kam byly investovány vaše penzijní fondy. Předpokládalo se, že země v Evropě a Severní Americe zažijí rychlý spolehlivý růst, takže byly atraktivní pro

investory. Když se ukázalo, že se prognózy mylily a ekonomický růst těch zemí ve skutečnosti nebyl tak rychlý, ani penzijní fondy nemohly růst. Domnělé země s nízkým rizikem a vysokým výnosem najednou představovaly vysoké riziko a nízký výnos.

Další důvod, proč je to důležité: pracujete-li ve společnosti se sídlem na „Západě“, pravděpodobně opomíjíte příležitosti na expandujícím trhu spotřebitelů se středním příjmem v Africe a Asii. Jiné, místní značky si na těchto kontinentech již mezitím budují obchodní základny a dobrou pověst, rozšiřují zde svou působnost, zatímco vy stále čekáte, co se bude dít. Západní spotřebitelský trh je v porovnání s touto příležitostí jen malou upoutávkou.

Nebo o počtu narozených dětí na jednu ženu:

„Moje rodina je z Íránu. Co jste právě řekl o rychlém zlepšení zdraví a vzdělávání v Íránu, byla první pozitivní věc, kterou jsem ve Švédsku slyšela říct o Íráncích.“

„To nemůže být pravda“, řekl jsem.

„Je to tak. Řekl jste, že rychlý pokles v počtu dětí na jednu ženu v Íránu (1,6!) je odrazem zlepšení zdraví a vzdělání, zejména u íránských žen. Také jste správně řekl, že většina mladých Íránců nyní zastává moderní názory ve věci velikosti rodiny a použití antikoncepce. Nikdy jsem nikoho ve Švédsku neslyšela říct něco podobného. Ani velmi vzdělaní lidé nemají ponětí o změnách, k nimž v Íránu dochází. Myslí si, že Írán je na úrovni Afghánistánu.“

Kolik lidí na Západě by tipovalo, že ženy v Íránu se dnes rozhodují mít méně dětí než ženy v USA nebo ve Švédsku.

Ale nemá cenu vytrhávat úryvky z textu, protože důležitý je celek. Kniha učí, jak se bránit řadě nešvarů při vnímání informací poskytovaných tu médií, tu ze strany JPP, jak takové informace vyhodnotit, aniž byste došli ke názorům zkresleným vašimi instinkty jako jsou strach, zobecnění, urgentnost a další.

Na závěr ještě pár testů, abyste si ověřili, zdali znáte svět okolo sebe:

1. Jak se během posledních 20 let změnil podíl světové populace žijící v extrémní chudobě?

A – zdvojnásobil se, B – zůstal stejný, C – snížil se na polovinu

2. Jak se za posledních 100 let změnil ve světě roční počet úmrtí způsobených přírodními katastrofami?

A – zůstal na stejné úrovni, B – snížil se na polovinu, C – zvýšil se na dvojnásobek

3. Kolik procent lidí na světě má přístup k elektrické energii?

A – 20 %, B – 50 %, C – 80 %

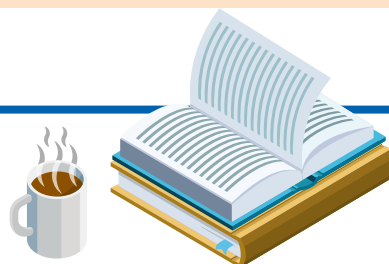
4. Na světě dnes žijí asi 2 miliardy dětí do 15 let. Kolik dětí bude podle očekávání žít na světě v roce 2100?

A – 4 miliardy, B – 3 miliardy, C – 2 miliardy

5. Kolik dívek v zemích s nízkým příjmem v současnosti dokončí základní školu?

A – 20 %, B – 40 %, C – 60 %

1C '2B '3C '4C '5C
odpovědi:

Ilustrace: INGMAGE

Vzpomínáme

Vzpomínka na Jiřího Procházku

Koncem října nás zaskočila velmi smutná zpráva, že náš dlouholetý spolupracovník a kamarád **Jiří Procházka** prohrál svůj boj s těžkou chorobou. Je to velká ztráta nejenom pro jeho rodinu, ale také pro všechny příznivce automobilového sportu, vysokohorské turistiky, lyžování a dalších aktivit.

Celý svůj pracovní život věnoval Jirka přerovské chemičce – od výroby anorganických pigmentů přes výrobu kyseliny sírové až po útvar životního prostředí, kde pracoval v posledních letech před důchodem. Byl aktivní v rámci odborové organizace – mohl vzpomenout rekondiční a ozdravné pobyty, stejně jako různé turistické akce. Na stránkách Chemika (později Novin Precheza) jsme měli často možnost číst jeho zajímavé reportáže z těchto akcí. Jirka byl nejenom skvělý pracovník

a aktivní odborový funkcionář, ale především milovaný manžel, otec a děda. Jeho rodina, zejména manželka Marta a syn Jirka, mu byla velkou oporou i v těch nejtěžších chvílích a Jiří jim vrátil vše svou láskou a péčí. Své aktivity v automobilovém světě začínal na motokárách. V roce 1996 ve spolupráci s autoklubem Barum Rallye Zlín po vzoru švýcarského a rakouského autoklubu začal organizovat autoslalom pro širokou veřejnost. V letech 2000 až 2017 byl ředitelem Automobilového

slalomu Pretiox. Tento závod díky Jirkovi každým rokem zvyšoval svou prestiž, a tak od roku 2006 byl pořádán již jako FIA – CEZ Slalom Trophy, za účasti kvalitních jezdců z Rakouska, Slovenska, Maďarska, Chorvatska. Pozitivní bylo i povolání startu juniorů od 14 let do 18 let (Česká Trofej JUNIOR). Úspěšná organizace špičkového automobilového slalomu v ČR byla podnětem pro jeho zvolení za člena sportovní komise AS AČR pro automobilový slalom. Od roku 2000 byl předsedou Autoklubu Pretiox

Přerov a ředitelem soutěží AOS Pretiox. Úspěšnost každé lidské činnosti závisí na aktivitě a schopnostech jednotlivců a jejich schopnosti týmové spolupráce. Uspořádat 37 automobilových orientačních závodů, 27 automobilových slalomů a řadu dalších sportovních akcí vyžadovalo systematickou činnost, usilovnou tvořivou i organizační schopnosti. A to vše Jirka měl. Vždy dbal v první řadě na bezpečnost, možná i proto, že jako funkcionář FAS si dobře uvědomoval osobní odpovědnost ředitele závodu za bezpečnost. Jako předseda autoklubu musel řešit i problémy s generační obměnou. Řada soutěžících a pořadatelů, kteří se podíleli na obnově činnosti autoklubu po roce 1999 už dále nepokračuje, a tak bylo třeba získávat mladé. Proto program některých klubových akcí byl zaměřen právě na mládež. V motoristickém sportu, kde funguje spousta lidí pod značným stresem a reaguje zkratkovitě, si vždy zachoval naprostý klid, byl uvolněný a všem dodával elán a odvalu, a to až do posledních dnů svého života. I proto

to byl pro nás všechny takový šok, zpráva o Jirkově odchodu. Nebylo náhodou, že se s ním do Přerova přijeli rozloučit i velíkáni evropského automobilového sportu pan Miloslav Regner s manželkou.

Za ta krásná léta s Jirkou jsme spolu realizovali 15 různých vysokohorských zahraničních expedic např. v Itálii, Rakousku, Slovinsku, Norsku a Švýcarsku. Při poslední expedici v Dolomitech i přesto, že již měl zdravotní problémy, vystoupil s Martou na svou poslední třitisícovku Piz Boè. Jeho vitalita a vůle bojovat s nemocí byly nezměrné. Jirka nám všem bude hodně chybět jak své rodině, tak i přátelům nejenom z autoklubu. Odešel obětavý manžel, táta, dědeček, úžasný člověk s velkým srdcem a charakterem, organizátor a skvělý kamarád, který se do více než padesátileté historie autoklubu zapsal nesmazatelným písmem.

Každý z nás má v životě člověka, na kterého nikdy nezapomene, a pro nás členy autoklubu je to právě Jirka.

Antonín Mlčoch, Petra Jungová

Foto: archiv PRECHEZA

Sportujeme po práci

Rozběhnuté volejbalové soutěže

Všechny volejbalové kategorie si měří síly ve všech soutěžích soutěžního období 2021/2022. Od minizákyň až po ženy probíhají volejbalová klání na všech úrovních.

Minizáčky zahájily svou letošní sezonu na turnaji barevného volejbalu v Troubkách. Minizáctvo hraje v rámci turnajů barevného volejbalu ten „nejvyšší“, modrý volejbal, tedy minivolejbal trojic. Přerov měl v turnaji 7 družstev, nejlépe si vedl tým Přerov 1 (Davidková, Remišová, Řeháková El.), který svou základní skupinu vyhrál a ve finálové skupině po dvou remízách a jedné výhře skončil na krásném 2. místě.

Mladší žákyně A se dle výsledků probíjaly do druhé výkonnostní skupiny krajského přeboru. Během tří odehraných turnajů se jim podařilo postoupit na turnaji v Moravské Třebové do první výkonnostní skupiny. Na posledním turnaji v Prostějově si zahrálo všech čtrnáct dívek a další kolo odehrají opět ve druhé skupině.

Starší žákyně A jsou na tom podobně. Po poslední prohře krajského přeboru budou hrát další zápasy také ve druhé skupině, kde se střetnou i s přerovským týmem B. Starší žákyně hrají i krajskou

soutěž kadetek a vede se jim dobře i v Českém poháru, kde v domácím prostředí posledního turnaje skončily na čtvrté příčce.

Extraliga kadetek a juniorek se hraje jednou měsíčně turnajovým způsobem. Kadetky i juniorky se kvalifikovaly do druhé výkonnostní skupiny. V obou soutěžích startuje po dvaceti týmech z České republiky rozdělených do čtyř skupin po pěti družstev. Oba první turnaje kadetek i juniorek se odehrály v přerovské Městské hale. Kadetky obsadily v tomto turnaji krásné druhé místo, znamenající po prvním z šesti kol extraligy průběžné 7. místo z dvaceti účastníků. Juniorkám se nepodařilo udržet ve druhé skupině a ze čtvrtého místa v turnaji si příště zahrají v třetí výkonnostní skupině.

V nejvyšší soutěži žen se naše děvčata zatím trápí a po celkem uhraných dvou vítězných setů a ani jedné výhře jsou po 14. kole bez bodu na posledním místě.

Dana Lehnertová

Foto: archiv PRECHEZA

S foťákem u pasu

Nebeská podívaná

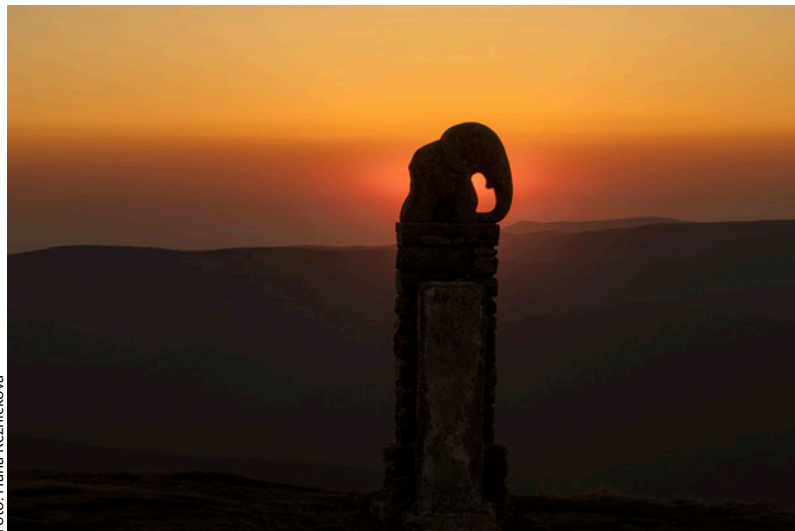

Foto: Hana Řezníčková

Do batohu balím foťák, všechny čtyři objektivy, stativ, dálkovou spoušť a náhradní baterie. Přihodím ještě čepici, rukavice, nákrčník a malou svačinu. Plná napětí jdu aspoň na chvíli zalehnout, protože za dvě hodiny zase vstávám a vyrážím za dobrodružstvím do hor.

Je půl jedné v noci, budík zvoní, ještě kontroluji, zda mám všechny věci, sedám do auta a vyrážím na sto čtyřicet kilometrů vzdálenou Dolní Moravu. Za ne celé dvě hodiny přijíždím na parkoviště, odkud už musím po svých. Je tma, příjemné dva stupně pod nulou a mě čeká devět a půl kilometru do kopce s jasným časovým cílem – stihnout východ Slunce na Králickém Sněžníku. Jelikož Králíčák patří mezi mé oblíbené hory, už vím, co mě po cestě přiblíží. Čeká. Co ovšem netuším je to, zda při mně bude stát štěstí a jestli bude

východ Slunce krásně viditelný, nebo naopak schovaný pod mraky. Mám za sebou nekonečnou rovinku a při pohledu na nebe vidím hvězdy – to je vždy dobré znamení. Následuje úsek dlouhého, táhlého kopce s drobným kamením, takže mi při každém druhém kroku podkluzují nohy i přes to, že mám boty do terénu. Tato část výstupu mi bere hodně síly. Ještě malé uleknutí při pohledu do svítících očí lesní zvěře a konečně se dostávám z těch nepříjemných kamenů na lesní cestu. Začínám cítit tíhu fototechniky na zádech a vzhlížím

k nebi s prosbou, abych ji nenesla zbytečně. Nebe se rozednívá a mě zbývá ještě pořádný kus cesty.

Čím výše jsem, tím více fouká. Králíčák je silným větrem totiž doslova proslulý. Kontroluji čas, zbývající vzdálenost a pomalu přemýšlím nad kompozicí fotek, protože nebe vypadá naprosto bezvadně. Už jsem na posledním rozcestí a do východu Slunce zbývá dobrá půlhodinka. Rozhodla jsem se do kompozice použít sochu sluněte, stojící kus pod vrcholem Králického Sněžníku, takže už jsem téměř na cílové pozici. Fouká tak moc, že mám ruce zmrzlé i přes rukavice a nemůžu otevřít batoh. Po několika pokusech se mé úsilí a snažení vyplácí, a tak začínám s instalací stativu. Vítr je tak silný, že mi stativ ihned vyvrací. Stativ zatěžuji foťákem a pro jistotu ještě na celou sestavu připínám batoh. Zbývá ještě asi patnáct minut. Člověk by si řekl, že je to chvílka, ale v mrazu, a tak silném ledovém větru se každá minuta jeví jako hodina.

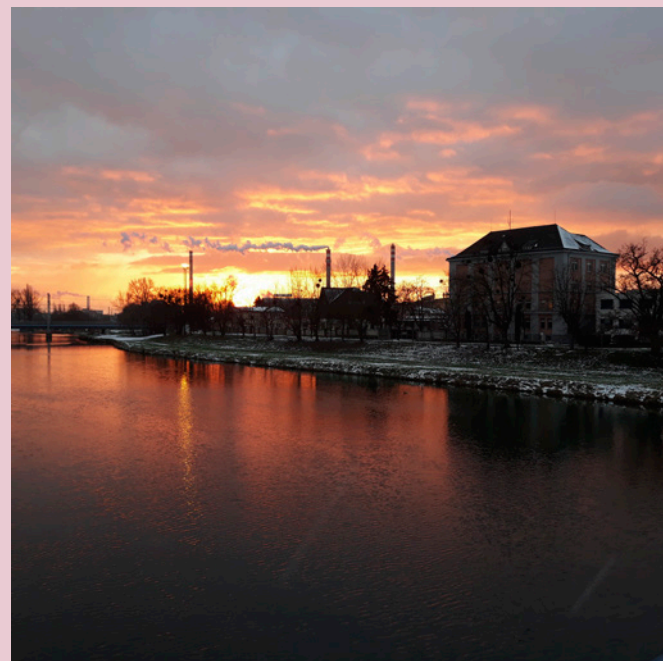
Sluneční zář je sytější, jasnější a vše nasvědčuje tomu, že Slunce za pár minut vyleze nad obzor. Dělán pár zkušebních snímků, načež zjišťuju, že mi zamrzla dálková spoušť a zima se postarala o vybití baterky. Zahazuju dálkovou spoušť, měním baterku a už vidím, jak se Slunce dere na oblohu. Na sundávání stativu není čas, a tak držím foťák hodně podivným způsobem, do hledáčku nahlížím poněkud nakřivo a co deset snímků měním objektiv, protože se nemůžu rozhodnout, která scéna je lepší.

Cesta do práce a z práce nemusí být nudná

Občas mě překvapí okamžitá nádhera kolem mě, takže neodolám, zastavím se a pokusím se zachytit ji na mobil.

Krásné a požehnané Vánoce

přeje Pavel Bernard

Jsem zimou opravdu celá roztřesená, a tak důvěřuju optickému stabilizátoru (redukuje chvění a zamezuje rozmazání snímků) jako nikdy předtím. Co se děje na obloze je něco fantastického. Snad

z těch fotek něco bude, říkám si, přičemž pozoruji, fotím a vnímám nejkrásnější nebeskou podívanou a začátek dne, jaký jsem kdy v životě zažila.

Hana Řezníčková

Okno do přírody

Cigánské zmoly U Strejčkova lomu

V letošním prosincovém vydání novin nahlédneme do relativně mladého chráněného území, vzdáleného, co by kamenem dohodil. Troufám si odhadnout, že mnozí zdejší „domorodci“ ani nemají potuchy o jeho existenci. I já jsem se řadila mezi ně. Řeč je o dvou přírodních památkách (dále PP), propojených uměle vytvořeným biokoridorem: PP U Strejčkova lomu a PP Cigánské zmoly. Obě území se nachází mezi Grygovem a Krčmaní a obě byly dříve využívány pro těžbu vápence. Vytěžené a opuštěné lomy představují v dnešní intenzivně obhospodařované krajině často jediné útočiště pro vymírající rostliny a živočichy, a především vápencové lomy mají potenciál hostit nejširší spektrum takovýchto druhů. Část dnešní památky U Strejčkova lomu byla chráněna již od roku 1952, zatímco Cigánské zmoly byly vyhlášeny přírodní památkou teprve před 4 lety.

Ač mají obě místa mnoho společného, vezmeme je popořadě. Zvlněný reliéf lokality Cigánské zmoly vznikl jako následek těžby vápence – členitý terén a příkré svahy porostlé keři a jinou nepropustnou vegetací dělají čest svému názvu. Dostaneme se zničeho nic z fádniho pole do terénu plného zmol, kopců, kopečků, valů, proláklín i vápencových plošin s absencí pohodlnějších pěšin. Sem tam se objeví skalka či malý kráter. Otázkou zůstává, proč jsou zmoly právě cigánské. Možná kdysi v minulosti u Krčmaně romští kočovníci tábořili (do měst totiž většinou nebyvali vpouštěni). Těžba zde byla ukončena před desítkami let, propustné vápencové podloží zarostlo jedinečnou teplomilnou faunou a začali se zde objevovat i vzácní živočichové. Skladba travino-bylinných společenstev i vyskytující se živočichů je velmi podobná jak pro toto území,

tak pro nedaleký Strejčkův lom. Tam však byla těžba ukončena už před více než sto lety a první pokusy o ochranu území se datují již od roku 1941. Do té doby se využívalo jako pastvina a zdroj trávy na seno, což mělo pozitivní vliv na vývoj stepních společenstev. Roku 1975 byla rezervace rozšířena na čtyřnásobek rozlohy a území začalo zarůstat dřevinami, které pomalu vytlačovaly stepní floru i faunu na stále se zmenšující slunná místa. V roce 2003 se zde začalo s pravidelným kosením travin a rozrůstajících se křovin, kácením náletových dřevin. Byl zahájen také monitoring vzácných druhů.

Obě přírodní památky jsou velmi malé svojí rozlohou (každá cca 6 ha) a mezi nimi se nachází pole, obtížně překonatelné hlavně pro hmyz. Proto byl v roce 2011 vybudován mezi nimi tříhektarový přírodní biokoridor umožňující migraci

Koniklec velkokvětý

Střevlík kožitý

Foto: Olga Havlíčková

a tím i rozšíření životního prostoru. A co všechno můžeme tedy obdivovat? Především to je cenná a bohatá populace

koniklece velkokvětého, díky němuž se území zapsalo na seznam evropsky významných lokalit. Ne náhodou má

obec Krčmaň ve svém znaku právě tři kvítky koniklece. Oblast má velký význam i jako nejsevernější známá lokalita výskytu tohoto druhu. Každý rok zde brzy z jara rozkvétají tisíce typických modrofialových květů. Z dalších vzácných rostlin se daří bělozářce větevnaté a hvězdnici chlumní. Narazit můžeme na len žlutý, růži galskou nebo vstavač trojzubý, pro který probíhá záchranný program pro posílení populace. Z fauny je významný výskyt především zajímavého hmyzu, zejména denních motýlů. Poletují tady nádherně barevní modrásci, vřetenušky, kuklěšky, okáči a otakárci. Vyskytuje se kudlanka nábožná, ještěrka obecná, ještěrka zední, užovka hladká. Pod kameny nachází své útočiště také náš největší střevlík – střevlík kožitý. Z pavouků jsou zastoupeny typické lomové druhy – slídák, skálavka. Kdo má oči otevřené, může se potkat i s dobře maskovanými ropuchami. V těsné blízkosti lomu se nachází přírodní koupaliště a přírodní rezervace Království, tvořená lužním lesem. Tento neobyčejný kousek přírody však bohužel tíží několik problémů. Nejzákladnějším je plánovaná dálnice, která přímo zasáhne malou část tohoto zvláště chráněného území. Dalším jsou zemědělsky obhospodařované plochy v okolí, kde jsou pěstovány plodiny vyžadující ošetřování postřiky. Ty devastují hmyz nejen na polích ale i na přilehlých pozemcích, tedy uvnitř přírodních památek. Posledním (klasickým) neduhem asi všech chráněných oblastí zůstává nezákonný sběr atraktivních druhů rostlin.

Kateřina Stojanová

Střípky z Nadace

Také v letošním roce pomáhají zaměstnanci koncernu Agrofert pomocí dobročinné sbírky „Pomáháme Ježíškovi“ splnit na 500 dětských přání.

Letošní rok je sám o sobě pro rodiny samoživitelů velmi komplikovaný kvůli pandemii koronaviru. Na podzim se k tomu přidala ještě krize spojená s cenami energií a krachem některých dodavatelů. Proto se domnívám, že v tomto roce je snad více, než kdy jindy naše sbírka Pomáháme Ježíškovi potřeba. V těchto dnech už jsou vánoční dárky rozvezeny do konkrétních rodin a čekají na Štědrý den,“ uvádí ke sbírce Zuzana Tornikidis, ředitelka Nadace Agrofert. Kromě rodin samoživitelů byla do sbírky v letošním roce opět zařazena také vánoční přání hendikepovaných dětí z kompletních rodin, které se akutně potýkají s velmi složitou finanční a sociální situací.

Sbírka je mezi zaměstnanci koncernu Agrofert každoročně velmi oblíbená. Nese s sebou ale řadu logistických operací. Nejinak tomu bylo letos. Dárky se sešly v centrále Agrofertu na pražském Chodově, kde kolegyně z Nadace Agrofert zkontrolovaly zabalení dárků a jejich označení, aby nedošlo k záměně. Pak musely být všechny dárky rozděleny podle regionů, o samotný rozvoz se postaraly v letošním roce přímo společnosti koncernu. „Když je potřeba rozdělit a dopravit na místo určené stovky dárků, tak člověk teprve vidí, jak těžkou má Ježíšek práci. Kolegům z koncernu, kteří se do rozvozu zapojili, tak skutečně upřímně děkuji!“ poznamenává s úsměvem Tornikidis.

A jaké dárky si děti přály? Nejčastěji se jednalo o hračky, sportovní vybavení, oblečení a obuv, ale také třeba o pomůcky do školy nebo k poslechu a tvorbě hudby. Každý z dárků je do rodin dodán tak, aby se o tom děti nedozvěděly. „Vzpomínky na Vánoce strávené s rodinou si v sobě neseme po celý život. Moc mě proto těší, že naše sbírka pomáhá k tomu, aby Štědrý večer rodin ve finanční nebo sociální tísní proběhl hezky, aby všichni mohli na chvíli zapomenout na starosti všedního dne a radovali se ze síly magické vánoční atmosféry. Vědomí, že k tomu dopomohou zaměstnanci koncernu Agrofert a naše nadace, je pro mě největší odměnou,“ doplňuje Zuzana Tornikidis.

Jak to chodí u nás v Agrofertu...

Podívejte se na naši audiovizuální sérii ze života lidí a firem z našeho koncernu. Každý měsíc přidáváme nová videa na náš youtube kanál.

Jak se peče rohlík??

Zajímá vás, jak se peče rohlík? Jak dlouho kyne nebo kolik minut je v peci? Podívejte se na další díl naší audiovizuální série Jsme AGROFERT. Tentokrát jsme natáčeli v pekárně PENAM, a. s. Ta mimochodem, podle nezávislého testu časopisu CZ TEST Svět potravin, peče nejlepší pšeničné rohlíky v Česku! V přísném hodnocení vzhledu, vůně, chuti a dalších parametrů si vybojoval rohlík z PENAMu tu nejlepší známku ze všech testovaných rohlíků: 1,78 bodů.

SKENUJ
A SLEDUJ

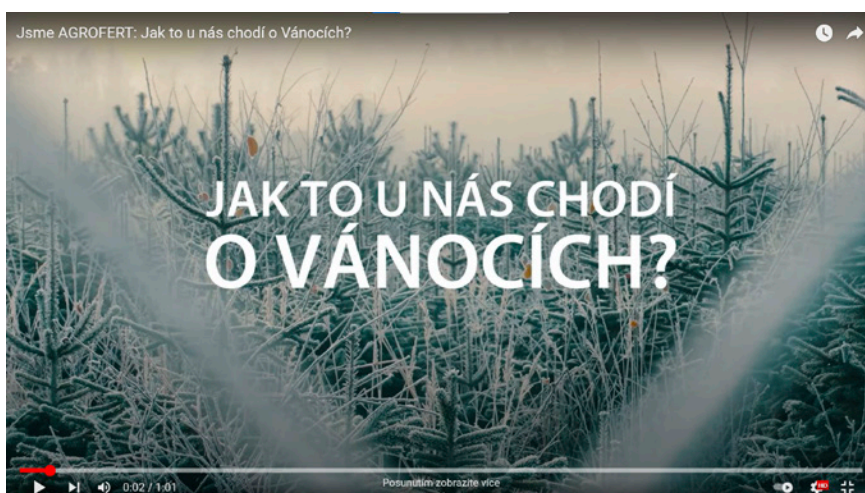

Jak to u nás chodí o Vánocích?

Připravujeme ty nejkrásnější stromčky, vonavé vánočky i sladké cukroví. Dáváme do toho všechno.

SKENUJ
A SLEDUJ

Jsme
AGROFERT

Letem světem intranetem

Koncernový intranet vám nabízí všechny informace na jednom místě. Ať už hledáte nejnovější zprávy, benefity, kontakty, důležité směrnice či jiné nepostradatelné dokumenty, knihovnu nebo jen kalendář akcí.

Novinka: Soutěže na intranetu

Už jste viděli naši novinku na intranetu? Jsou jí soutěže, které poběží celý příští rok. V listopadu jsme rozdali 4 poukázky do Makra v hodnotě 2000 Kč a už nyní se připravuje další soutěž na prosinec. Tentokrát budete moci vyhrát dárkové vouchery v hodnotě 1 000 Kč do Astratexu. A jaké jsou podmínky? Stačí být přihlášený uživatel v systému interní komunikace www.nasintranet.cz, správně odpovědět a mít trochu toho štěstí. Sledujte nás pro více informací.

Nemáte aktivní účet k intranetu?

Na výplatní pásce jste dostali své unikátní přístupové údaje – přihlašovací jméno a také speciální čtyřmístný pin. Ty pak jen zadáte do přihlašovacího okénka, které naleznete na adrese www.nasintranet.cz. Pokud jste je neobdrželi, kontaktujte vaše personální oddělení.

Intranet ve vašem mobilu

Stáhněte si aplikaci pro intranet do mobilu. Je k dispozici zdarma v obchodě Google Play či App Store pod názvem Náš Intranet. Po zadání vašich přihlašovacích údajů se dostanete přesně tam, kam potřebujete. Přímě do srdce našeho intranetu.

SOUTĚŽ

**o poukázku do ASTRATEXU
v hodnotě 1 000 Kč**

SOUTĚŽTE S NÁMI!